

NAUJIENOS

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

VOL. LXVIII

Price 25c

Chicago, Ill. — Trečiadienis, Wednesday, February 11, 1981

Nr. 29

LENKAI ATSIKRATE KOMUNISTO PINKOVSKIO

Amerikos Lietuvių Tarybos 40-ojo suvažiavimo rezoliucijos

Amerikos Lietuvių Tarybos suvažiavimas, įvykęs 1980 metų spalio 18 d., Čikagoje, Lietuvių Tautiniuose namuose, priėmė šias rezoliucijas:

Suvažiavimas kviečia JAV lietuvių visuomenę sugretinti jėgas ir bendromis pastangomis siekti Lietuvos Nepriklausomybės.

Suvažiavimas dėkoja visiems JAV lietuviams, Amerikos Lietuvių Tarybos skyriams, ir bendradarbiaujantioms organizacijoms už suteiktas lėšas, įgaliojusias ALT vesti Lietuvos bylą ir dirbti Lietuvos laisvinimo baroše.

Tuo pačiu suvažiavimas ragina visus tautiečius aukomis remti ALTą ne tik Vasario 16 proga, bet iš visus metus, išskiriant BALFo vajeus mėnesius.

Suvažiavimas, išklaušęs ir priėmęs ALT'o pirmininko, valdybos narių, izdo globėjų, informacijos direktoriaus ir skyrių atstovų pranešimus, reiskia jiems visiems nuosirdžią padėką už atliktus darbus Lietuvos laisvinimo veikloje.

Suvažiavimas, susipažinęs su JAV LB santykių raida bei jos veikla, taria: kad ji yra išėjusi iš savo veiklos ir apimties ribų ir pasidariusi politinė grupe, todėl ALT'o vadovybė su ja santykiu, kaip su kiekviena kita organizacija ar grupe.

Suvažiavimas, išklaušęs valdybos pranešimus bei suvažiavimo dalyvių diskusijas dėl ALT'o valdybos delegacijos susitarimo projekto su JAV LB Detroito, laiko, kad susitarimo projekto turinys nieko nepasako, kad dėl aukų rinkimo Vasario 16 proga susitarta, todėl jis nesvarstytinas tol, kol atsiras konkrečių galimų aukų rinkimo, darbų pasidalinimo bei atstovavimo JAV įstaigose klausimais susitarti ALT'ui priimtina prasme.

Suvažiavimas paveda ALT'o valdybai padėkoti visiems, kurie ji sveikino ir šia proga ALT'ą parėmė aukomis.

(ALT'o Informacija)

GEN. JONES VADOVAUS ŠTABŲ VIRŠININKAMS

WASHINGTON, D.C. — Prezidentas Reaganas pasirinko generolą David C. Jones ir toliau eiti JAV štabų viršininkų pirmininko pareigas. Į prezidentas buvo daromas didelis spaudimas, kad jis pakeistų ir aukštąjį karo vadovybę. Konservatoriai norėjo, kad prezidentas pasirinktų nuosaikesnį karį, bet Reaganas spaudimo nepaklausė. Jis pasitarė su artimesniais

C. DWYER IŠVEŽTA Į KATARĄ

DUBAI, Kataras. — Cynthia (Cintija) Dwyer pirmadienį buvo išvežta į Teherano aerodromą, kad pirmu Irano lėktuvu būtų išvežta į Austrijos sostinę, Vieną. Kartu su ja turėjo skristi ir Šveicarijos ambasados pareigūnas.

Aerodrome išaiškinta, kad jai trūksta kažkokių išvažiavimo dokumentų. Kada reikėjo išvažiuoti ir parodyti dokumentą, ji tokio dokumento negalėjo pristatyti. Net policija negalėjo jo surasti.

Tada buvo nutarta ją išsiųsti į artimiausią Persijos įlankos salą, kur buvo Amerikos konsulas. Sprausminiui Irano kariuomenės lėktuvu, Šveicarijos ambasados tarnautojui lydimai, Cintija pasiekė Kataro pusiasalį, Dubai miestą, kur buvo JAV ambasados pareigūnas.

Į Kataro aerodromą Cintija išvydėjo šveicarą. Manoma, jog šveicaras sutvarkys visus kelionės reikalus iki Ciuricho, o iš ten iš Irano išsiųstoji radikale galės gauti reikalingus dokumentus, kurie padės jai parvažiuoti į Ameriką.

MIRĖ FOTOGRAFAS, SUŽEISTAS SALVADORE

MIAMI (UPI). — Pirmadienį Miami ligoninėje mirė spaudos fotografas Olivier Rebbot, praėjus mėnesiui sužeistas Salvadore. 33 metų Rebbot buvo ten pasiųstas Newsweek žurnalo pranešinėti neramumų eigą nuo traumomis. Sausio 15 d. jis ėjo su kariuomenės patruliu provincijos sostinėje San Francisco Gotera rajone, kuriamė veikė stiprūs kariųjų daliniai. Nors jis dėvėjo neperšaujamą liemenę, tačiau kulką patalė į neapsaugotą krūtines sriį.

Rebbot buvo gabus fotografas, buvęs Nikaragvoje, Irane ir Kambodijoje. Sausio 13 d. Salvadore nuo žaidų galvoje mirė Pietų Afrikos foto korespondentas Ian Mates. Newsweek korespondentas John Hoagland ir Times korespondentė Susan Meisalas, važiuavę kartu su Mates, buvo kairiųjų partizanų sužeisti.

Huster žurnalo korespondentas John Sullivan dingė be žinių praėjusių metų gruodžio 29 d.

— Rusai kaltina CIA teroro veiksmais, bet neturi įrodymų tai patvirtinti.

žmonėmis karo vadovybėje ir nutarė štabų viršininkų pirmininku palikti gen. David C. Jones, kurį buvo paskyręs buv. prez. Carteris. H. Brown, buvęs Carterio krašto apsaugos sekretorius, glaudžiai su generolu D. Jones visą laiką bendradarbiavo. Gen. David C. Jones yra aviacijos generolas. Dabar jis vadovauja visai krašto gynybai.

Prof. Jack J. Stukas sekmadienį, vasario 15 d., pasakys pagrindinę kalbą Čikagos Lietuvių Tarybos ruošiamame Vasario šėioliktosios sukakties minėjime.

TREČIOJO PASAULIO VALSTYBĖSE PASIREISKĖ NUOMONIŲ SKIRTUMAI

KONFERENCIJOJE DALYVAUJA 95 VALSTYBIŲ UŽSIENIO REIKALŲ MINISTERIAI BEI DELEGATAI

NEW DELHI, Indija. — Pirmadienį New Delhi mieste prasidėjusioje 95 Trečiojo pasaulio valstybių užsienio reikalų ministrų ir grupės net. konfrontacijai dėl dabartinių konfliktų. Jie turi išnirti. Bangladešo užsienio reikalų ministras Muhammad Shamsul Huq buvo atviras. Jis pareiškė, kad Irano-Irako karas ir Sovietų Sąjungos invazija į Afganistaną labai pakenkė neįsipareigojusiui kraštui sąjūdžiui. Pakistano ministris Agha Shahi apgailestavo, kad konferencijos pradžioje pasireiškė stiprūs nuomonių skirtumai, kurie gilina nesantaiką tarp konferencijos dalyvių. Nors jie paliecia Pakistaną, tačiau prašė jų konferencijoje nekelti.

Nors konferencijoje nutarta nekelti nesantaiką keliančių klausimų, tačiau jau pirmąją konferencijos dieną tie klausimai kilo. Kubos ir Palestinos išlaisvinimo Organizacijos delegatai pareiškė, kad nepavyko išspręsti Persų įlankos klausimų. Indijos premjerė Indira Gandhi savo kalboje apgailestavo broližudiską karą tarp Irano ir Irako. Jis liečia ir skirsto Trečiojo pasaulio tautas ir didina konfliktą. Prie jo prisideda, ir kitos valstybės. Vardan taikos ir žmonijos ateities, ji kreipėsi į kariaujančius gyvinti savo jausmus vyras į namus.

Pirmąją konferencijos dieną kilo disputai ir dėl Afganistano okupacijos bei Vietnamo invazijos į Kambodiją. Jugoslavijos delegacija reikalavo, kad okupuotinė kariuomenė būtų iš šių kraštų atitraukta, tačiau Sovietų Sąjungos neįvardijo. Premjerė Indira Gandhi, kurios tėvas Nehru buvo vienas iš politiškai nesusijusių kraštų sąjūdžio steigėjų, apgailestavo įvykius Afganistane, visai nepamindama Sovietų Sąjungos. Kipro už-

RUSAI TREMPIA ŽMOGAUS TEISES

WASHINGTON, D.C. — Pranešimas buvo paruoštas Carterio prezidentavimo laikais, bet jį tiksliai pirmadienį paskelbė prez. Reaganas. Buvęs prezidentas Carteris įskė faktus su rinkti apie pagindinių žmogaus teisių laužymą. Pranešimas nurodo, kad visų paskutinį dešimtmetį Sovietai laužo pagrindines žmogaus teises, areštuoją žmones, daudžia laisvą spaudą, neleidžia laisvai susirinkti, neįsileidžia naujų knygų, radijo pranešimų ir t.t.

Sovietų valdžia suėmė prof. Andrei Sacharovą ir išsiuntė į Gorkio miestelį, kur joks užsienietis negali kęjos įkelti. Sovietų valdžia suėmė visą eilę disidentų, kurie negalėjo savo minčių skelbti spaudoje arba dėti tyti susirinkimuose.

Dokumentas nurodo, kad ir Izraelis pažeidžia žmogaus teises, neįsileidamas dešiniojo Jordano upės kranto arabams savarankiškai tvarkyti savo reikalus.

MILIJONAI IŠMOKĖTI BE REIKALO

Darbo apsaugos biuras išleido studiją tikslu kovoti su išmokamomis be reikalo sumomis bei darbams. Studijoje tvirtinama, kad Illinois valstijoje pernai išmokėta virš 105 milijonų dolerių visai nereikalingai. Ypač yra ryškios šios pozicijos:

- \$58 milijonai išmokėti darbininkams, kurie patys pasitraukė iš darbo vietos be rimtos priežasties;
- \$14,5 milijono išmokėta darbininkams, kurie buvo atleisti iš darbo dėl blogo elgesio;
- \$3,3 milijono išmokėta darbininkams, kurie atsisakė dirbti jiems paskirti darba.

GRIPAS VARGINA ILLINOIS GYVENTOJUS

SPRINGFIELD, Ill. — Sveikatos departamento kalbėtoja Mary Hueck pirmadienį pareiškė, kad Bangkoko ir Brazilijos gripas vargina Illinois valstijos

PREMJERU PASKIRTAS JARUZELSKIS, ATSIKAKES ŠAUTI Į DARBININKUS

DARBININKAI BAIGĖ STREIKUS, KAI PASITRAUKĖ ARSUS KOMUNISTAS JOZEF PINKOWSKI

VARSUVA, Lenkija. — Pirmadienio vakare paskelbta, kad iš premjero pareigų atleistas arsus komunistas Jozef Pinkowski. Premjero pareigoms paskirtas 57 metų generolas Wojciech Jaruželski, Pinkovskio kabinete ėjęs krašto apsaugos ministerio pareigas.

Karo laiką Jaruželskis praleido Sovietų Rusijoje, o kai sudarė galimybes grįžti į Lenkiją, jis grįžo ir tarnavo Lenkijos karo tarnyboje. Kada prasidėjo Dancigo laivų statybos darbininkų streikas ir į Dancigo apylinkes buvo pasiųsta viena lenkų divizija, tai gen. Jaruželskis, tuo metu ėjęs krašto apsaugos ministerio pareigas, tuometiniam komunistų partijos sekretoriui Edv. Gierkei sukvietus politinio biuro posėdį Dancigo streikui likviduoti, pranešė, kad Lenkijos kariai nebesaudoys

Lenkijos darbininkus. Šitas generolo Jaruželskio pareiškimas visą streiką eiga pakreipė kit linkme. Netrukus buvo priverstas atsisakyti sekretorius E. Gierkas, o vėliau jis išmesta iš lenkų komunistų partijos politinio biuro ir iš centro komiteto.

Sekretorius Kania premjerui Pinkovskui buvo įsakęs rast bendrą kalbą su organizuotais darbininkais, bet premjeras iki paskutinės dienos ieškojo priekabų darbininkų visokių priekabų Vietoj pašalinti Čekoslovakijoje pasienio provincijų komunistų gyventojus. Jie pasireiškia bendru sąnarių skausmu, skausminga gerkle, kosuliu ir temperatūros pakilimu. Gripo pavadinimas kilo iš vietos, kurioje buvo atrastos to gripo laciios.

Priemonės prieš gripą yra tos pačios: naudoti aspiriną, gultis, gerti daug skysčių, galimai daug vaisių sulčių.

vadus, sulaužiusius partijos partvarkymus, Pinkovskis su jais bendradarbiavo.

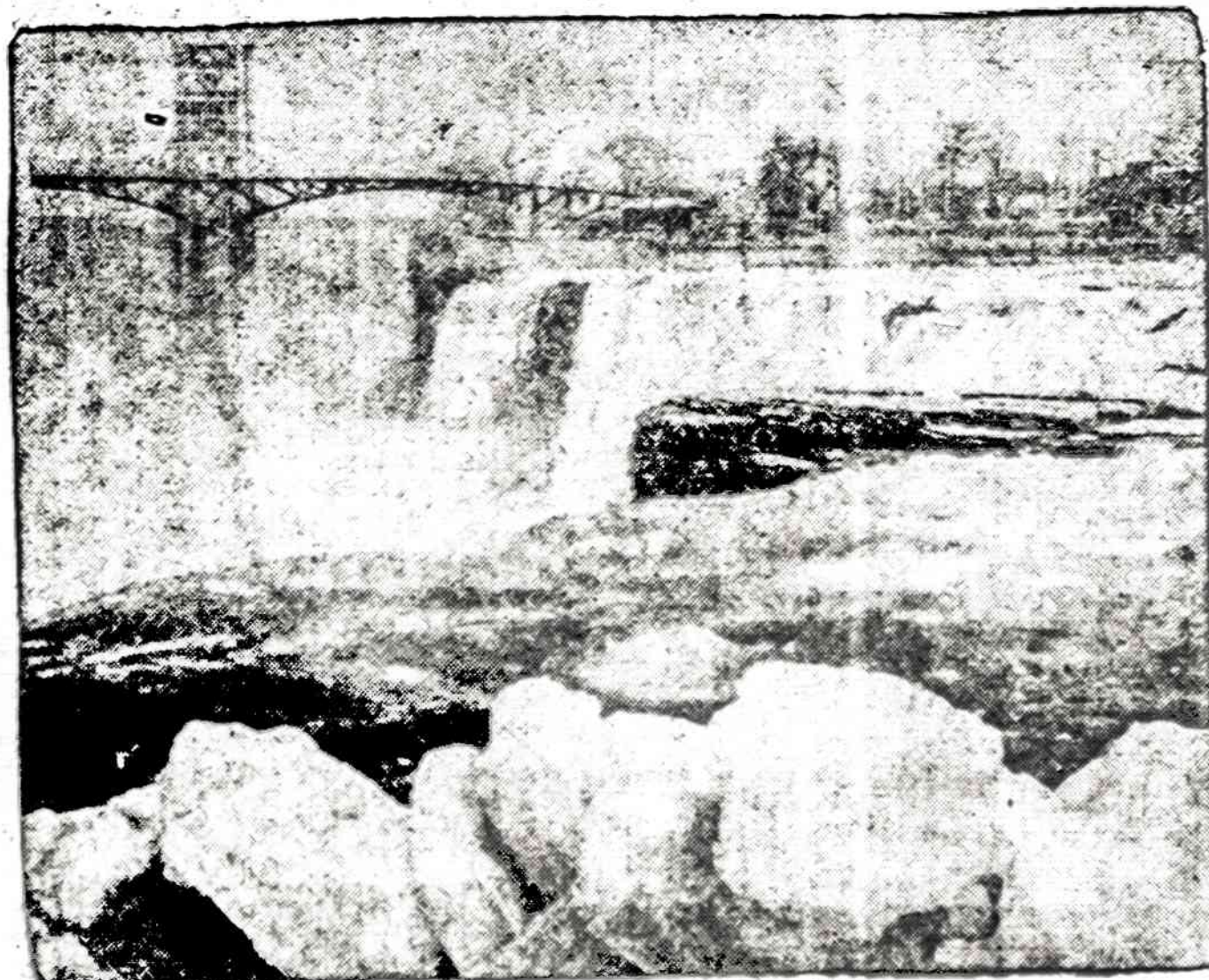
Vyravo įsitikinimas, kad bus atleistas iš pareigų Stanislovas Kania, bet paaiškėjo, kad šitas klausimas politiniame biure visai nebuvo keliamas. Kania palausė Pinkovskį, kodėl jis toliau kabinėjasi prie dirbti norinčių darbininkų, ir tuo pa metu laiko provincijų priešakyje partijos partvarkymų nesilaikančius pareigūnus. Premjeras Pinkovskis pirmadienio vakarą iškėlė atsisakymo pareiškimą, o politinis biuras tuojau įpareigojo generolą V. Jaruželskį sudaryti kabinetą. Ten pat sekretorius Kania dar kartą perskaitė instrukcijas baigti streikus, šaukinti pagrindinius doro elgesio nuostatus sulaužiusius komunistus ir sudaryti darbo sąlygas įsiam krašte.

Pradžioje buvo manyta, kad žyriausybės priešakin bus pastatytas gen. M. Močar, bet kiekvienam buvo aišku, kad jis sušels dar daugiau nesusipratimų ar organizuotais darbininkais. Visiems aišku, kad Lenkijai pirmąn dien reikia atstatyti darbo sąlygas, kad visi turėtų pakankamai duonos ir mėsos.

Antradienio rytą iš Jelenia Góra apylinkės gautas pranešimas, kad darbininkai, pakeitus nepagaidaujamą premjerą, sutiko grįžti į darbą. Lešek Walesa išminkai nuvykęs į Katowice trijų pasitarus su organizuotais darbininkais, jiems patarė tuoj grįžti į darbą. Visus kitus reikalus jis pradžioje sutvarkyti teismo keliu.

Generolas Jaruželskis laimėjo lenkų širdis, kai jis atsisakė šaukti lenkų kariams šaudyti į Lenkijos darbininkus.

— Tass agentūra kaltina CIA terorizmu Italijoje ir Ispanijoje.

Balti ne tik vidurvakariai, bet pilna sniego ir ledų visa Niagara Falls sritis, kaip galima matyti šioje nuotraukoje.

KALENDORĖLIS

Vasario 11: Liucijus, Manta, Sveikė, Algirdas, Valdaitis.

Saulė teka 6:52, leidžiasi 5:18. Oras šaltas, snigs.

MODERNI MOZAIKA IR MAGARYČIOS

Dėsto RIMAS NERIMAVICIUS

Tarybinė matematika

Lietuvės matematikos mokytojai kalbasi tarp savęs ir apgalvina, kad, atėjus sovietinei valdžiai, sumažėjo galimybės užfibrli daryti. Esą, matematika taip supaprastinta, kad beliko tik du veiksniai: sudėtis ir daugyba.

Atimti ir dalybą praktikuojai

Gydytojas ir šachas

Kadaise persų šachų rūmuose buvo gydytojas. Šachas jam mokėjo gerai, iki patarimai ir gydymai buvo sėkmingi. Bet kai senatvės ligos pradėjo kankinti šachą, ir gydytojas jam nebeįstengė pagelbėti, tai valdovas ėmė jam išmėtinėti.

Apdovanojau tave per tiek metų gėrybėmis ir turtais, o tu nepajėgi dabar manęs išgydyti!

I tai gydytojas atsakė:

— Mokėjai man, karaliau, už mano žinojimą. Bet jeigu būtum mokėjęs už tą, ko aš nežinau,

tik valdžia, kuri atima piliečių turtą ir pasidalina. Mokykloje to, esą, nereikia mokyt.

Saknies traukimas irgi atkrinta, nes KGB rauna su šaknimis visus liaudies priešus. Laipsnių kėlimas taip pat nereikalingas — tai atlieka partija.

tai visoje Persijoje nebūtų užtekę turtų...

TUO PAT ATMOKEJO

Prancūzų rašytojas Jean Karr (1880 — 1960) gyveno Nioje, šalia turtingo anglo, kuris turėjo didelį knygyną. Kartą jis kreipėsi į savo kaimyną, prašydamas paskolinti vieną knygą. Anglas atsakė:

— Negaliu! Esu įpratus niekam knygų neskolinti. Jeigu norite, ateikite pas mane ir skaitykite.

Praėjus kiek laiko anglas

sumanė palaistyti savo darželį ir nuėjęs pas rašytoją pasiskolinti kibirą. Tas gi atsakė: — Negaliu tamstai skolinti. Jei norite laistykite kiek norite, bet imate darželį.

Nėra lygybės

Du plėšikai įsilaužė į amerikiečio bankininko vilą. Suriso jie bankininką, užkimo jam burną ir pasodino į fotelį, o pats pradėjo darbą prie nedegamosios spintos.

Padirbėjęs gerą valandą, jau visas suprakaitavęs, vienas tu plėšikų ir sako:

— Žiūrėk, turtuoliui visada gerai išeina! Jis sėdi sau fotelyje ir spokso, o tu, vargšas žmogau, kamuokis prie tos prakaitos spintos.

AISKI PRIEZASTIS

— Mielas pone, praėję savaitę šioje krautuveje aš pirkaui patinėliu lakštingalai patelę.

— Na ir kas? Tamsta nepatenkintas ja?

— Ne. Tik nežinau kas mano patinėliui pasidarė. Visiškai nustojo giedoti.

— Turbūt laikote abu vienoje klėtkoje?

— Na, žinoma, vienoje klėtkoje. Kaip gi kitaip galėtų būti?

— Man visškai aišku. Tokiose sąlygose jis negali giedoti ir būti linksmas, — paaiškino krautuvininkas.

ISGYDOMA LIGA

Sveikatos ministeris aplankė silpnąprodių kabinatoriją. Besikalbant jam su direktoriumi, kabinatai įėjo išgydytas pacientas, kuris prieš apleidimą ros įstaigos, norėjo padėkoti už globą.

— Na, ir ką? Ar gerai jums čia buvo? — klausia ministeris.

— Duok Dieve, taip kiekvienam. Tamsta irgi nesirūpink, būsi greit išgydytas!

— Tiesą pasakius, aš esu sveikatos ministeris.

— Tai nieko ypatingo. Aš manydavau, jog esu prezidentas.

NEBŪS KUR EITI

Marquette Parke gyvena vieningis. Jis turėjo vienintelę draugę — našliukę, pas kurią lankydavosi kiekvieną vakarą. Kartą jo draugas klausia:

— Kodėl tu neapsivedi su ta našliuke?

Buvau manęs tą padaryti, bet vėl pagailoju, na, bet kur aš tada vaikščioju vakarais — atsakė senbėnis.

AISKU

— Ar Tamsta manai, jog ilgiau būti susiziedavus yra geras dalykas?

— Aisku. Kuo ilgiau vyras būna susiziedavęs, tuo trumpesnis jo šeimininkas gyvenimas.

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

— Gerai, kad tu atsiradai, Maiki, aš jau tavęs ieškojau.

— Ar jau taip svarbu, Tėve?

— Labai svarbu. Aš rengiuosi eiti į Vasario 16tos minėjimą Chicagoje. Noriu, kad ir tu eitum. Aš, kaip generolas, karda prisikabinsiu, bus taip, kaip reikia.

— Ar manai kautis, Tėve?

— Ką gali žinoti? Jeigu Lietuvos priešai sukeltų triukšmą, tai jiems galvas nukapociau.

— Nekalbėk taip, Tėve. Mes turime protestuoti prieš Lietuvos okupantų kultūringu būdu, bet ne galvas kapoti. Tu, Tėve, paskaityk Sibiro tremtinės dienyne. Tau širdis sudrebės. Pamatysi, kai Jakutijos saloje, pačioje šalčiausioje Sibiro srityje, tremtiniai atvežė, tarp ledynų palieka 20-čiai metų kalėti, sušalusius lavonus sumeta į krūvas ir palieka. Kas dar lieka gyvas, ledo luituose ieško užuovės, kai temperatūra siekia 60-70 laipsnių šalčio. Ten nėra nei miško, nei medelių lūšnelei pasistatyti. Be to, dar verčia kirsti 2 metrų ledo storumo aketes žuvinis gaudyti. Dang lietuvį ten numirė iš bado ir šalčio. Tik laimė, atvykęs vienas geraširdis daklaras padėję palaisė. Barakus tremtiniams pastatė, bet jie nebuvo šildomi, nes nebuvo kuo šildyti.

— Tai negirdėtas Sovietų žiaurumas, Maiki.

Taip. Tėve. Ir pačioje Sovietų Sąjungoje jaunimas labai neramus. Ideali tuštuma baisi. Nusivylimas, kai sugriuvo politiniai mitai: komunizmas, leninizmas, marksizmas. Komunistams žmogus tikrai darbo būtybė, kuris darbu save kuria. Marksas tvirtina, kad žmogus turi galutinį tikslą gyventi beklasėje visuomenėje, vadinas, visi žmonės turi būti komunistai ir tik viena partija. Todėl siekiant to tikslo, jiems visos priemonės yra geros, net genocidas tiems, kurie nesutinka su komunizmo idėjomis.

Kodėl, Maiki, Sovietų Sąjunga viską slepia nuo Vakarų?

— Todėl, Tėve, kad Sov. Sąjungoje yra tikras chaosas. Visi į Staliną stiliaus penkmečiai nuėjo velniop. Maisto trūksta, o kai visko trūksta, išauga juodoji rinka, kuri žudo valstybinę ekonomiką ir kuria slaptąją. Išnaudojimas nežmoniškas. Pav., už amerikiečių siunčiamas dovanas giminėms lupa negirdėtus mutus, kad daugiau dolerių išluptų. Tremtinys Zinovjevas, knygos "Bedugnės viršūnė" autorius, tvirtina, kad komunistas dviasiskai sunaikino rusų tautą. Ne vien tik rusų, bet naikiną ir kitų tautų tautines bei dvasines savybes — gerumą, nuoširdumą ir žmogaus kilumą.

Tu, Maiki, man akis atdarei. Aš dar norėjau skristi į Lie-

tuvų savo giminių aplankyti. Jie

man rašo, kad visko turi, prašo net pinigų nesiūsti. Žinoma, vieno dalyko neturi, tai laisvės.

— Kitaip rašyti jie ir negali, Tėve. Geriau būtų, kad nevažiutum. Dar į psichiatrinę gal patektų smegenimis išplauti.

— Dėkui už patarimą, Maiki. Mudum važiuosime į Vasario šešioliktos minėjimą Marijos aukšt. mokyklos auditorijoje vasario 15 dieną.

— Minėjimą rengia Amerikos Lietuvių Taryba ir visos aukos turės eiti ALTui. Mes visi turime prisidėti prie Lietuvos bylos, reikalauj, kad okupantas pasitrauktų iš pavergtųjų kraštų ant visados.

— Tai gerai, Maiki. Lik sveikas!

Magaryčios

● Modernūs teologai ginčija, ar Adomas yra pragare, kad suvalgė obuolį, ar kad išaugino Kainą, nužudžiusį Abelį?

● Dabar kartais reikia mažiau laiko apskristi aplink pasaulį negu nuvažiuoti į darbo vietą.

● Tikras draugas yra tas, kuris jus gerai pažįsta ir visticiekia draugu.

● Šypsena daug prisideda prie jūsų simpatiškos išvaizdos.

● Jaunos mergaitės naudoja kosmetiką, kad atrodytų vyresnės, o jų motinos — kad atrodytų jaunesnės.

● Vienas juokdarys sakė, kad žiovilys yra geras dalykas, nes leidžia vyrąms savo šeimoje reikėtais prasizioti.

● Juokdarys Bob Hope, kadaise pareiškė, kad Sovietų Sąjungoje yra daug televizijos aparatų, tik ne žmonės žiūri į juos, bet jie į žmones.

● Meters piktumas yra kaip vasaros audra: smarkiai prasiideda, bet ilgai nesitęsia.

● Dabar daug kas teisinasi, kad neturi laiko knygas skaityti, bet tyli apie spoksojimą televizijos ekrane.

● Lietuvių priežodis sako: "Atitiko kirvis kotą". Kai kotas netinka kirviui, tai išmetamas lik kotas.

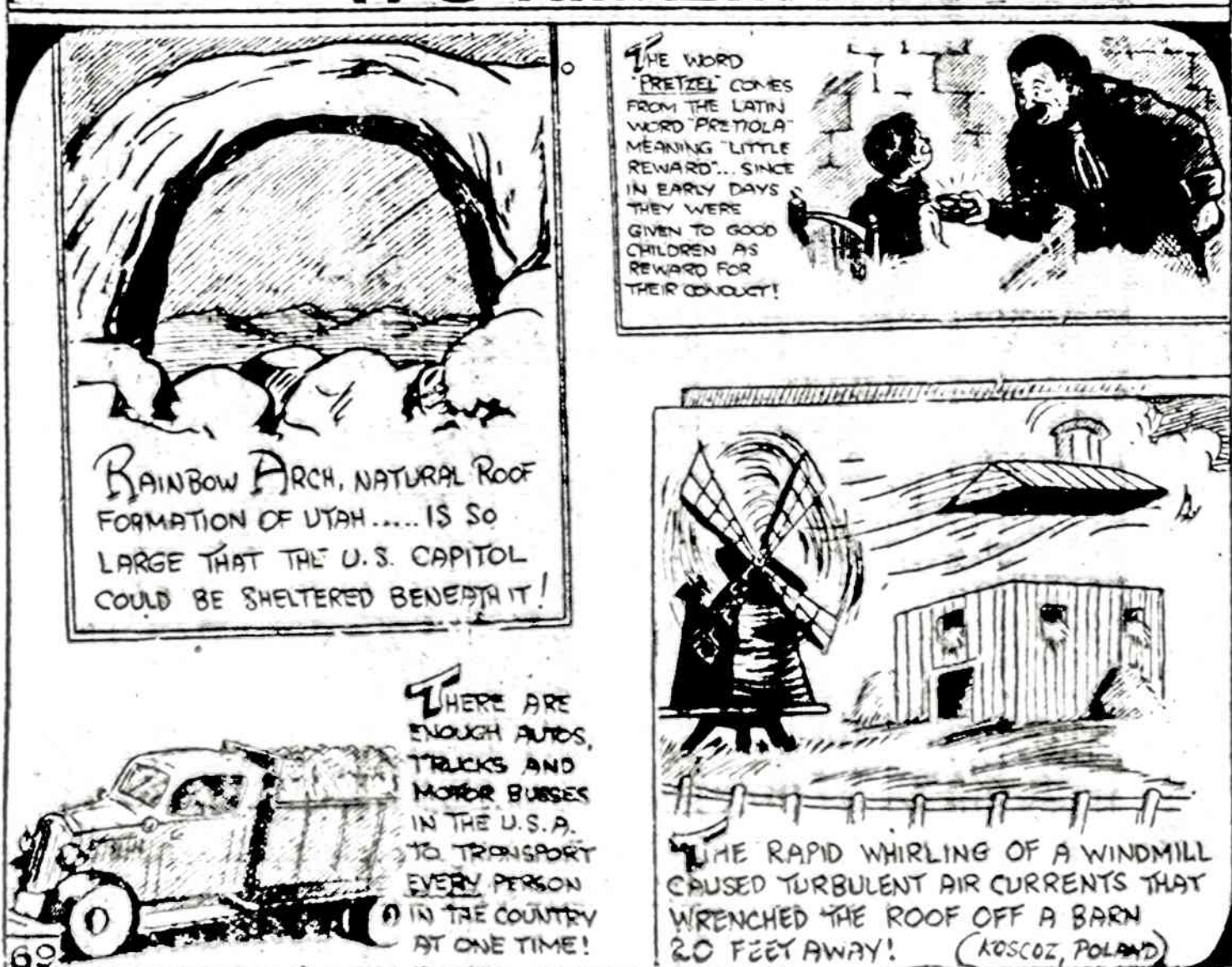
RASYTOJAS IR PLĖŠIKAS

Niaurioj gyvenvietėj sielų
Buvo teisiami velnių
Du nusikaltėliai, sunkių nuodėmių pilni,
Kartu į teismą atvesti:
Plėšikas (nuo rankų jo nevienas žuvo,
Už ką į kilpą jis pakliuvo),
O antras buvo rašytojas žymūs,
Jis skleidė savo kūrinuos nuodus,
Mokėjo vilingai gražbyliauti
Ir jaunimą nuo daro kelio atitraukti.
Jis buvo kaip sirena apgaulingas
Ir kaip gyvatė pavojingas.
Teismas pragaro yra skubus;
Nėra ten bereikalingo uždelsimo.
Per minutę pasiektas nutarimas,
Kurs buvo gana žiaurus.
Ant grandinių geležinių pakabinti
Du didžiausi katilai;
Į juos kaltininkai įsodinti,
O kad nepabėgtų, prie grandinių prirakinti.
Po plėšiko katilu malkos pakistos ūmai.
Liuciferio užkurtas laužas,
Pučiant vėjui iš jo burnos,
Pakėlė tokį karštį pragaro liepsnos,
Kad katilas paraudo nuo kaitros.
Rašytojo bausmė atrodė švelnesnė iš pradžių;
Po jo katilu ugnis vos tik ruseno,
Bet kuo toliau, tuo daugiau ji atsigavo;
Per amžius ji kasdien stipriau siautėjo.
Gi po plėšiko katilu ugnis pamažu silpnėjo,
Pagaliau užgeso ir jis jau nieko nekentėjo.
Plėšikui užvydėdamas ir palengvėjimo nematydamas,
Rašytojas pradėjo šaukti, kancijų neišlaikydamas.
Kad dievai nežino teisingumo
Ir nepažįsta mielaširdingumo,
Kad jis yra pasižymėjęs didele garbe,
Kad buvo nuolat savo darbe,
O jei rašydavo gal kiek laisvaj,
Tai už tai nubaustas per daug žiauriai;
Kad jis nėra daugiau už plėšiką nusidėjęs,
Vienok daugiau už jį jau nukentėjęs.
Čia su papuoštais gyvatėmis plaukais,
Su apkrūvintais rankose rimbais,
Iš trijų pragaro pasižymėjusių velnių
Prie katilo atbėgo vienas jų.
"Tu, nevidone", sako jis piktai,
"Tu nesupranti, kaip visiems žalingas tu buvai.
Be reikalo dievams tu priekaištauji
Ir sau vienodo su plėšiku likimo reikalauji.
Savęs lyginti su juo tu negali;
Jo nusikaltimai prieš tave yra visai menki.
Jis žiauriai plėšikavo
Tik tol, kol žemėje gyveno.
Gi tu... Jau tavo kaulai supelėjo,
O saulė nei kartą neužtekėjo,
Kad neapsviestų pasėkų tavo piktos veiklos,
Kuri dar ilgai žmones į nuodėmės vilios.
Tavo kūrybos nuodai ne tik nesilpnėja,
Bet nuolat vis daugiau stiprėja.
Tik pažiūrėk į tą bėdą.
Kurį esi savo kūriniais sukėlęs.
Štai vaikai, savo šeimos gėda,
I nusikaltimus įsivėlę
Ir tėvus, draugus apvylę,
Kas užnuodino jų protus ir jausmus?
Jie iki mirties moraliai sužaloti bus.
Kas išjuokė, kaip pažiūras kvailių,
Vedybas, šeimą, dorą, autoritetą vyresnių,
Priskirdamas jiems įvairių ydų?
Ar ne tu sugyvenimą žmonių ryžaisi suardyti
Ir gundei juos valdžios nebeklausyti?
Tu į patrauklias formas ištvirtinimą apvilgai
Ir jaunimą į šunkelius savo raštais pasukai.
Ir štai, suklaidintas tavo raštais,
Visas mūsų kraštas
Pilnas plėšimų, suklimų,
Žudynių bei ištvirtinimo,
Ir privestas prie pražūties.
O tu dievų malonių dar šaukies.
Už žmonių ašaras esi dažnai tu atsakingas,
O tavo raštai dar ilgai bus kenksmingi.
Tad gavai, ką nšitarnavai.
Nes daug blogesnis už plėšiką tu buvai".
Taip velnias jam paskutinį žodį tarė
Ir jo katilo dangtį su trenksmu uždarė.

Vytautas Petrakis, PASAKĖČIOS pagal Krylovą, 217 psl., gaunamos Naujiene. Kaina \$3.

● Šias magaryčias užbaikime ir džiaugiuos, kad neliko kitų dvigubų ketureilių:
Tik stebiuosi, į ką aš čia vystaus,
Išsikasy iš turto kapų:
Rods jaunystėj buvau pianistas,
O pastęs į medį lib... (A.)
[vieną] Siga Pasllytė

IT'S AMAZING!

Algimanto S. Gečio pamokslas

Gavęs paskutinį *Dirvos* numerį, visai netyčia atsiverčiau jos šeštąjį puslapį. Čia pat švytelėjo *Laiskai Dirvai* skyrius, greta pašto dėžutė su įkrendančiais ar išskrendančiais iš jos laiškais, o po jos, kiek pariebintomis raidėmis, kreipimasis į redaktorių — *Gerbiamas Pone Redaktoriau*, žinoma ir su dvietaškiu.

Tuoju permečiau akį per visą puslapį, ir gerkai nustebei. Laiškas redaktoriui tiesiog mylios ilgumo ir užimtas net visą pilną puslapį — penkias peticijos skiltis. Jo apacioje iškilus parašas (pagal amerikietiška stilių) irgi taip pat pariebinto mės raidėmis — *Algimantas S. Gečys*. O po to parašo, žinote, ką pastebiu? O gi *Laidotuvių Įstaigos skelbimas*! Kodėl tas redaktoriui laiškas buvo paryškitas *Mažetika & Evans* laido tuvių direktorių skelbimu, tai dar ligi dabar nedasikvoščiau.

Pasivaistęs po viso puslapio plotą, tuoj griebiausi už turinio, nes staigiai dingtelėjo mintis, kad ponas Gečys, pagal įgimtą polinkį, bene kam nors vėl mėginą kailį išvanoti. Neapsirikau. Išplakamį 2 mano užjįstami ir abu nemenkū *Dirvos* bendradarbiai — V. Meskauskas ir Antanas Juodvalkis. O tas išplaukimas taip pradedamas:

„S. m. sausio 15 d. „Dirvos“ skiltyse tilpo Vytauto Meškauskos ir Antano Juodvalkio kritiški straipsniai dėl JAV LB Krašto valdybos 1980 m. gruodžio 12 d. aplinkraščių kreipimosi į bendruomeninius vietinius ir lietuviškąjį bendruomenę gruodžio 21 d. pasimelsti už lenkų tautą.“

Po tokio pirmo sakinio perskaitymo, tuoj supratau „wo ist Hund begraben“, nes abu tų *Dirvos* korespondentų *Dirvoje* parašytus straipsnius jau buvau rūpestingai perskaitęs.

GERA PROGA NAUJIEMS SKAITYTOJAMS

UŽ DEŠIMT DOLERIŲ NAUJIENOS SIUNČIAMOS TREČDALĮ METŲ!

Visi lietuviai kviečiami atkreipti į Naujienas savo asmenišką dėmesį, gerai su jomis susipažinti ir jas užsisakyti.

NAUJIEMS SKAITYTOJAMS, NORINTIEMS TINKAMIAU SUSIPAŽINTI SU DIENRAŠČIU, NAUJIENAS SIUNČIAME 4 MĖNESIUS UŽ 10 DOLERIŲ.

Nuoširdžiai kviečiame visus ir visus į platinimo vajaus talką!

Prenumeratos pratęsimo, užsakymų, bei galimų skaitytojų reikalais prašoma pasinaudoti žemiau esančiomis atkarpomis.

NAUJIENOS
1739 S. HALSTED ST.
CHICAGO, IL 60608

• Iš anksto be raginimo pratęsiu savo prenumeratą, taupydamas laiką ir mažindamas susirašinėjimo išlaidas. Priede _____ dol.
Pavardė ir vardas _____
Adresas _____

• Užsakau Naujienas kaip dovaną savo _____, kurį yra naujas skaitytojas. Priede _____ dol.
Pavardė ir vardas _____
Adresas _____

Sponsoriaus pavardė, vardas ir vietovė _____

• Platinimo vajaus proga, palaikydami lietuvišką spaudą ir Naujienų pastangas, prašau jas siuntinėti už pridedamus _____ dol.
Pavardė ir vardas _____
Adresas _____

• Platinimo vajaus proga, prašau siuntinėti Naujienas dvi savaites susipažinimui nemokamai bei jokių įsipareigojimų.
Pavardė ir vardas _____
Adresas _____

Restauruoti Perkūno namai Kaune dabar

suprask — rusų ir vokiečių.

Kai tik užkluvu už lietuvių — lenkų santykių nagrinėjimo, tuoj mano pasamonių atsikuria ne viena kartą matytas naujosios Lenkijos respublikos (sugriuvus rusiskai imperijai) žemėlapis, kuri reikėtų, ne vienas lenkų inteligentas garbina. Tie žemėlapiai yra šiek tiek skirtingi: vieni jų jau tikrai besotiskų kraštų pavergimo gobsumu persunkti, o kiti — šiek tiek su siaurinti, bet į visus įeina Ukraina, Gudija, visos Pabaltijės ir beveik pusė prieš Antrąjį Pasaulinį karą buvusios Vokietijos.

P-nas Gečio gerėjimas laisvajame pasaulyje gyvenančių lenkų nuosirdumu ir geru jū norais, kai anie kur mane verčia tam ponui prieisingas lietuvių pretenzijas į Vilnių, kaip lietuvių sostinę, tai tenka tam ponui ponui priminti, kad jis visiškai nesusi-gaudas lenkų ambicijų ir jų siekių orbitoje. Rėmimasis Dievo žodžiais, kad priešams reikėtų atleisti, jai jie tave ir nusikraudė, tai pamokslas tik kaimo bobelėms, kurios nemo-ka nei skaityti, nei rašyti. O gal p-nas Gečys, beieškodamas glaudžių ryšių su lenkais, jau yra pilnai išitinkęs, kad visame istorijos netrupame laikotarpyje tie ponaičiai, nežmoniskai skriausdami lietu-

vius, tikrai nežinojo ką jie darę, tai atleisk, Viešpatie, ir p-čiam Gečiui, nes jis tikrai nesupranta ką isidingojes.

Nemanau čia vėl iš naujo pasakoti jau amžiais besileisiančios mūsų su lenkais nesugyvenimo istorijos, nes ta lenkų visada lietuviams daryta skriauda visiems gana gerai žinoma, tik noriu pareikšti savo didelį nusistebejimą, kai tas tikras lietuvis griebėsi palaizūno roles prieš jau šimtmečiais išbujojusį lietuvių priešą. Ta lenkų didybė, kai tik aš į jį pažiūrau, man visada primena vieną mano tėvis-kės kaimyną, nusisijį bajorė-lį Wysznęwskį, kuris visus ap-linkinius lietuvius vadindavo tik chlopais; nes anot jo, lietu-viai niekad nepajęgs susily-ginti su lenkiška kultūra, o apie jų mandagumą nėra ko ir kalbėti. Tikiu, kad ir p-nas Gečys bus Drauge skaitęs, kaip buvusio prezidento Carterio politinis patarėjas lenkas Brzezinski charakterizavęs lietu-vius, kai su dovanomis, kažko ieškodami, į aplankė, berods, bendruomenininkai.

Toliau, dar gražiau. Skaity-tau, kad p-nas Gečys siūlas lietu-vius — lenkų ginčą užbaigti panašiai, kaip užbaigė prancūzai ir vokiečiai savąjį dėl Alzaso srities. Anot jo — jie sugyvena dabar broliškai. Dėl šio nevykusio palygini-

mo galiu tik tiek pasakyti, kad p-nas Gečys, atrodo, visai mažai teizingas apie šį prancūzų ir vokiečių ginčą. Viena, tai tų dviejų tautybių ginčas yra ne dėl Alzaso, bet dėl Alzaso — Lotaringijos, nes šios dvi sritys viena nuo kitos niekad nebuvo atskirtos; o antra, tai tas ginčas prasidėjo dar prieš Kristaus gimimą — 58 metais, kai Romos Imperatorius Julius Galius Cezaris šį kraštą užkariavo iš to laikotarpio gėnų vadovų. Jų plotas tesudaro tik apie 6,000 kv. mylių ir labai gausus visokių žemės turty, kurie labai reikalingi metalurgijos pramonei. Tiesa, kad šiandien prancūzai ir vokiečiai lyg tai bičiuliaujasi, bet žinant tų „bičiulių“ jau daugiau kaip du tūkstančiai metų varžymąsi dėl Alzaso — Lotaringijos žemės turty, tenka tikėtis, kad ir dabar jų kisenose vienas kitam paruoštos špygos. Kiek kartų per tuos du tūkstančius metų tas kraštas čjo iš rankų į rankas, tai gali nusiaktyti tik tie momentai, kada anie varžovai vienas už kitą būdavo stipresni. Šiandien jie viens kitam šypsosi tik dėl to, kad jų abiejų jėgos beveik lygios, o be to, abu labai išgąstingai seka rusiškos mėsos mauriojimą.

Lietuviai ir lenkų tarpusavio ginčas turi visai kitokią charakteristiką. Visais laikais lenkai, plėsdami savo neribotą gobsumą, buvo pagrobę trečdali Lietuvos žemę, ir net su šventąja Lietuvos sostine — Vilniumi. Toks reiškinys, tai nėra metalurgijai reikalingų medžiagų ieškojimas. Jei p-nas Gečys dar nėra buvęs dabartinėje okupuotoje Lietuvoje, tai pasiūlyčiau jį aplankyti ir, nuvykus į Vilnių, kiek akyliau pasidairyti ne tik po patį miestą, bet ir po jo apylinkes. Esu tikras, kad aiškiai pamatysiu kokias ten išdaigas lenkai išdirbinėja ir kuo jie ten skaito lietuvius, nereikis daugiau lažstyti po lietuviškų parapijų klebonijas, prašant pasimelsti už lenkų tautą.

Prisigimau žūralistams — Vytautui Meškauskui ir Antanui Juodvalkiui šoviništy etike-tės, ir tikrai už tai, kad jie nebijojo viešai pareikšti ne-gindžiamos teisybės, manau, labai vaizdžiai nurodo to etikečių segiotojų tikrąjį charakterį: niekinti visus tuos, kurie tik mėgina jį pakriti-

JAUKI VAKARIENĖ KARIBŲ JÜROJE

Rašo VLADAS RASČIAUSKAS

Pasibaigus linksmiams, juoko sukelusiems žaidimams, visi bešnekučiuodami rinkomės į didelę valgyklą, kurioje buvo paruošti stalai visiems keleiviams.

Daugelio dėmesį atkreipė dvi gražios mergaitės, važiuosios American Travel Service atostogautojų grupėje. Tai buvo Al-dona ir Diana Zilinskaitės. Kartu su jomis važiuo ir jų tėvai. Mergaitės tuo labai pasižymėjo, kad visą laiką mandagiai elgėsi ir buvo gražiai apsirendžiusios.

Garbė abiem tėvams ir visiems lietuviams, kad išaugino tokias apdairias ir gražias mergaites. Jos tik, kaip sakoma, prie svečio ir prie pečiaus.

Laive buvo apie tūkstantis su viršum keleivių. Be to, ten buvo apie 200 jūreivių ir įvairių prižiūrėtojų. Minia buvo didelė, bet lietuvių joje buvo ne tiek daug, tik tiki 66. Su visais teko susirašinėti, bet daugumos keleivių nepažinau. Pacioje pradžioje buvau padavęs laivą vadovybei American Travel Service bendrovės vežamos ekskursijos keleivių sąrašą, ir paprasčiau, kad man pasakytų, ar visi mūsų keleiviai atvyko. Buvo visi. Dabar atėjo laikas man su visais susipažinti.

Lietuviai buvo išblaškyti po

kuoli, jam kokią nesąmonę iškrėtus. Užbaigiant šias trumpas pastabas, noriu p-ui Gečiui palikėti dar vieno klebonijų aplankymo, prašant šį kartą maldų ne už lenkų tautą, o už visus, čia, Amerikoje lietuvi-us, kad jie nesirgtų didybės manija ir nelaipiotų vieni kitie-mis ant sprandų.

(Bus daugiau)

visą valgyklą. Prie kiekvieno stalo pasodindavo po aštuonis. Ant lietuvių užimtų stalų buvo daugiau stiklų. Vieni pastebėjo, kiti nežinojo, kuriam tikslui buvo tie stiklai. Netrukus ant lietuvių stalų atsirado šampano ir po bonką gero raudono vyno. Taip pat prie kiekvieno mūsų ekskursanto sėdimas kėdės buvo padėtas mano sveikinimas.

Šampano bonkos tuojau pradėjo šaudyti ir gražus skystis mels buvo pilamas į taures. Atsisotėjau, atkreipiau visų salę esančių keleivių dėmesį ir tariau lietuviškai:

— American Travel Service Biuro vardu sveikinu visus lietuvi-us, pasinaudojusius mūsų Bendrovės patarnavimais šiai puiškai ekskursijai ir linkiu visiems gražiai praleisti laiką Karibų jūroje.

Išklaušę mano žodžius, tuojau prabilo nuo stalų po visą salę išvisblaskę lietuviui ir užtraukę: — Ilgiausių metų American Travel Service Biurui! Valio, valio!

Nesipėjo lietuviui organizuoti palinkėti „Ilgiausių metų“, į salę įžengė laivo patarnautojai, išsiri-rikiavo maždaug salės viduje ir užtraukė labai populiarią ital-išką dainą „Santa Lucia“.

Jų tarpe buvo gerų balsų, tai labai gražiai sugiedėjo. Atrodė, kad laivas ramioje jūroje buvo sustojęs, o nuo dainos balsų drebėjo laivo sienos.

Vakariene buvo skani, nuotai-ka buvo gera, tai užkandžiam, šnekėjom ir dainavom iki vėly-mos nakties. Teko susipažinti su savo tautiečiais ir amerikiečiais, kurie atidžiai klausėsi gyvai be-sišnekučiuojančių lietuvių.

(Bus daugiau)

JAY DRUGS VAISTINĖ

2759 W. 71st St., Chicago, Ill.

• RUPESTINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SAL DUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS

Atdara šiokiadieniais nuo

9 val. ryto iki 10 val. vakaro.

Šešmadeniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vak.

D. KUHLMAN, R.S., Registruotas vaistinėinkas

Tel. 476-2206

NEBRANGIOS, BET VERTINGOS KNYGOS

• LITERATURA, lietuvių literatūros, meno ir mokslo 1954 m. metraštis. Jame yra vertingi, niekuomet nesenstą, Vinco Krėvės, Igno Šlapelio, Vinco Maciūno, V. Joniko, V. Stankos, J. Raukčio, dr. Kazio Griniaus, taip pat K. Matusevičiaus ir V. Meilaus straipsniai bei studijos, iliustruotos nuotraukomis ir M. K. Ciurlonio, M. Šileikio, V. Kašubos, A. Rukštelės ir A. Varno kūrybos paveikslais. 365 pusl. knyga kainuoja tik \$3.

• DAINŲ ŠVENTES LAUKUOSE, poetės, rašytojos ir tautinių šokių pirmūnės Juozės Vaičiūnienės atsiminimai apie dainų šventes bei jų istoriją ir eigą. Įdomi skaityti ir nediduojan-tiems, gėrintis autorės puikiu stiliumi ir surinktais duomenimis bei užkulisiais. Studija yra 151 pusl., kainuoja \$2.

• VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Antano Rūko aprašytas Juozo Adomaičio — Dėdės Šerno gyvenimas. Tai ne sausas gyvenimo bruožų aprašymas, bet tikslu to laikotarpio buities literatūrinė studija, suskirstyta skirsneliais. Ta 206 puslapių knyga parduodama tik už \$2.

• LIETUVISKASIS PAMARYS, Henriko Tomo-Tamašausko idomiai parašyta studija apie Rytprūsius, remiantis Pakalnės ir Labguvos apskrįčių duomenimis. Aprašymai įdomūs kiekvienam lietuviui. Leidinys iliustruotas nuotraukomis, pabaigoje duodama vitovardžių pavadinimai ir jų vertiniai į vokiečių kalbą. Labai naudingoje 335 pusl. knygoje yra Rytprūsių žemėlapis. Kaina \$6.

• KĄ LAUMĖS LEMĖ, rašytojos Petronėlės Orintaitės atsi-minimai ir mintys apie asmenis ir vietas neprik. Lietuvoje ir pir-maisiais bolševikų okupacijos metais. Knyga turi 234 puslapius, bet kainuoja tik \$3.

• JULIUS JANONIS, poetas ir revoliucionierius, nesupras-tas ir klaidingai interpretuojamas gyvenimas ir politikoje; tik ne Jurgio Jašinsko knygoje apie Julius Janonio gyvenimą ir poe-ziją. Dabar būtų jį galima pavadinti kovotoju už žmogaus teises. Knyga yra didelio formato, 265 puslapių, kainuoja \$6.

• SATYRINĖS NOVELĖS, M. Zoschenko kūryba, J. Valaičio vertimas. 200 psl. knygoje yra 40 sąmojingų novelių. Kaina \$2.

Knygos gaunamos Naujienose, 1739 So. Halsted St., Chicago, IL 60608. Užsakant paštu, pridėti dolerį persiuntimo išlaidoms.

3 — Naujienos, Chicago, 3, Ill. Wednesday, February 11, 1981

POVILO LAURINAVIČIAUS KŪRINYS

Gyvas, įdomus ir jaudinantis lietuviško gyvenimo 406 pusl. romanas

BE DRUSKOS

Kiekvienas lietuvis privalėtų įsigyti ir susipažinti su lietuviško gyvenimo tikrove, labai gyvai parašyta ir lengvai skaitoma.

Minkšti viršeliai \$8.00

Galima įsigyti Naujienų administracijoje arba pasiunčiant \$9 čekį tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, IL 60608. Telephone 421-6100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

As of January 1, 1980
Subscription Rates:
Chicago \$45.00 per year \$24.00 per
six months, \$12.00 per 3 months. In
other USA localities \$40.00 per year
\$22.00 per six months, \$12.00 per
three months. Canada \$45.00 per year;
other countries \$48.00 per year.

pusei metų \$22.00
trims mėnesiams \$15.00
vienam mėnesiui \$ 4.00

Kanadoje:
metams \$45.00
pusei metų \$24.00
vienam mėnesiui \$ 5.00

Užsieniuose:
metams \$48.00
pusei metų \$28.00

25 cents per copy
Nuo sausio pirmos dienos
Dienraščio kainos:

Chicagoje ir priemiesčiuose:
metams \$45.00
pusei metų \$24.00
trims mėnesiams \$12.00
vienam mėnesiui \$ 5.00

Kitose JAV vietose:
metams \$40.00 Orderiu kartu su užskaita.

NAUJIENU raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius,
ryto 9 val. ryto iki 5 val. popiet. Šeštadieniais — iki 12 val.

Tautų laisvė ir vergija

Nepriklausomas tautos gyvenimas, laisvė savarankiškai tvarkyti savo valstybę yra natūrali tautos teisė, viešai pripažįstama šių dienų pasaulyje. Tas tautų apsisprendimo principas buvo įpildintas pasaulyje JAV prezidento W. Wilson pastangomis Taikos Sutartyje po Pirmojo Pasaulinio karo. Pagal šį principą tautos gali apsispręsti ir būti laisvos, o pasaulio santvarka turi remtis tautų bendradarbiavimu bei sugyvenimu. Už at. buvo įkurta ne valstybių, bet "Tautų Sąjunga". T. d. bartinis pasaulio forumas pavadintas "Suvienytos Tautos", bet ne valstybės.

Mūsų Vasario 16-oji buvo reali to dėsno vykdymo pradžia. Jo poveikiu ilgainiui subyrėjo koloninės imperijos ir net pūslaukinės tautos sukūrė savo nepriklausomas valstybes. Tautų laisvės principą pripažino ir komunistinės Rusijos įkūrėjas bei valdovas Leninas. 1920 metų Taikos Sutartyje su Lietuva jis Sovietų Sąjungos vardu atsisakė visų buvusių ryšių su Lietuva ir be sąlygų pripažino Lietuvos nepriklausomybę.

Artėjančios Vasario 16-tos proga paukščio skrydžiu peržvelkime įvykius, pažeidusius ir sutrypusius mūsų tėvynės ir kitų tautų laisvę. Apsiginklavusi Hitlerio Vokietija, besirušdama karui su Lenkija dėl Danco Karidoriaus bei "erdvės rytuose", panoro užimti rinti Sov. Rusijos neutralumą. Tuo tikslu 1939 m. Hitleris su Stalinu sutarė pasidalyti kaimynines valstybes kaip savo privatų turtą, visai nekreipdami dėmesio nei į tautų laisvės principą, nei į galiojančias tarptautines sutartis. Sutartam pasidalinimui įvykdyti Sov. Rusija griebėsi niekšingiausios klastos ir tarptautinei teisei paliko gėdingus dokumentus — "Savitarpinės Pagalbos Sutartis", išprieivartautą iš Pabaltijo valstybių, tų kraštų okupacijai palengvinti. Iš anksto pasirušusi ir II-rąjį Pasaulinį Karą pradėjusių galybių netrukdoma Raudonoji Armija 1940 m. okupavo Pabaltijį, tačiau neilgam. Po metų Hitlerio Vokietijos armijų ji buvo išvyta su visu rusiškuoju valdžios aparatu.

Vokiečiai tada Lietuvoje, sutikti kaip išvadotojai

nuo komunistinio teroro, greit parodė savo tikslus: nauja, vokiška okupacija ir nė kalbos apie Lietuvos nepriklausomybę. Sukiliminės Lietuvos vyriausybės veikla buvo sustabdyta ir tauta atsidūrė nelengvoje okupacijoje bei naujame terore.

Karo laimei pasikeitus, 1944 m. pirmasis okupantas — Sov. Rusija vėl grįžo į Lietuvą su neįsivaizduojamo teroro sistema. Trečdalis tautos buvo išžudytas ar išblaškytas Sibiro ir pasaulio platumose.

Okupantas, bandydamas prisidengti prievartiniu "Liaudies Seimu", siekė ir dabar tebesiekia įteisinti Lietuvos pavergimą, tačiau net per 40 metų jam nepavyko pasaulį apgauti, — pripažinimo jis nesulaukė. Po Afganistano užpolimo, laisvojo pasaulio nuotaikos Lietuvos okupantui dar mažiau žada, nes vis labiau ryškėja ryšys tarp Pabaltijo okupacijos, Viet Nam karo ir Afganistano įvykių. Bolševikinis teroras jau vadinamas tikroju vardu, o jų tikslas, detantės priedangoje užvaldyti pasaulį, taip pat jau išsifruotas.

Apie komunizmo nešamą vergiją ir terorą pasaulis jau turi pakankamai žinių. To teroro ir sadistų "puotavimo" pavyzdžių jie paliko Lietuvoje jau 1940-41 metais. Rainių miškelyje 76 lietuviai iš Telšių kalėjimo buvo taip nukankinti, kaip joks normalus žmogus negali įsivaizduoti. Gyvi kaliniai, priraišioti vielomis prie medžių, buvo deginami ugnimi, elektra, plikinami verdančiu vandeniu, išlupamos akys, nupiaunami liežuviai, lyties organai, nulupama oda nuo veido ir rankų, sulaužomi kojų ir rankų kaulai, sutrupinami galvos kaulai ir ištaškomi smegenys, piaustomi peiliai ir bado mi durtuvais. Astravos miške, prie Biržų, rasti kankiniai, kurių galvos prikaltos ilgomis vinimis prie medžių, piuklais nupiautos kojos ir kt. Tai tik pora pavyzdžių iš daugelio. Iš pabėgusio į Vakaus Raseinių rajono pasienio sargybinio - enkavedisto aprašymų sužinojome, kad Sov. Sąjungoje veikia kankinimų būdų ir aparatų išradimo įstaiga, pavadinta "Kūno Mechanikos Akademija". Jis aprašė keletą tokių aparatų, naudojamų tardymams aukų, skirtų sunaikinti. Pav., vienas iš tų aparatų yra patogiai sulankstoma ir lagamine vežiojama "kėdė", su vinių prikalinėta sukama sėdyne. Joje pasodinta ir vinimis išdraskyta "auka miršta nukraujavusi ar pribalginta šūviu. Kas pasakys kiek lietuvių buvo nukankinta tokiomis aparatais?

Taip buvo Lietuvos okupacijos pradžioje. Pasirodo, Afganistane kankinimo būdai ir priemonės dabar yra supaprastintos ir atpigintos. Prancūzai žurnalistas Francois Misen ir Antoine Darnaud, Afganistane patėję ir rusų rankas ir vėliau paleisti, sausio 18 d. Chicago Tribune rašo:

"Viename iš pasaulio negarbingiausių (most infamous) "Paul-I-Charki" kalėjime sargai praktikuoja labiausiai kankinamą mirtį "nulupimą" (undressing). Aukos rankos pririšamos prie lubų, kojos pririšamos prie kėdės. Kankintojas su skalpeliu apipiauna 3 mm. gylio piūviu juosmenį. Tada sugriebia pirštais odą ir smaukia ją aukštyn. Agonija gali tęstis visą valandą".

Šie komunistinės sistemos "perlai" čia primenami "marksistams", siekiantiems įvesti pasaulyje "teisingą" tvarką ir visokiems jų talkininkams, ieškantiems sugyvenimo su "žemės rojus" kūrėjais. Senai jau žinoma, kad teroru ir įbauginimu siekiama sunaikinti pasipirešinimo valią, — teroras buvo ir tebėra viena iš priemonių rusiškajam komunizmui plėsti.

Nuernbergo Teismas už Hitlerio ir jo pagalbinin-

Dagys.

"Sunkūs laikai"

BIRUTE KEMEAITE

DAR APIE MAŽĄ LIETUVĄ

(Tęsinys)

Dr. V. Daugirdaitis — Sruogienės Lietuvos Istorijoje, išleistoje 1956 m. Tėvynės Myletojų Draugijos, rašoma: "Užėjus blogam rudens orui, Vytautas su savo kariuomene ir dideliu grobiu nuo Marienburgo atsitraukė. Ordinui į pagalbą atskubėjo Livonijos riteriai. Vytautui, matyt, rūpėjo nuo jų įsiveržimo apsaugoti be kariuomenės paliktą Lietuvą. O gal jis nenorėjo galutinai sunaikinti ordino, kad lenkai per daug nesustiprėtų? Tuo tarpu kryžiuočiai, naujojo magistro Henriko Plauenio vadovaujami, greit atsigavo ir po keleto mėnesių Mažoji Lietuva vėl atsidūrė jų rankose" (205-206 pusl.)

Pagal Lietuvos Istoriją, 1411 m. Torunės mieste buvo pasirašyta "amžinoji" taika, pagal kurią Žemaičiai Lietuvai buvo priskirti tik iki Vytauto ir Jogailos gyvos galvos. Žinoma, Vytautas su tuo nesutiko ir ginčai buvo tęsiami toliau pasikvietus mokytą vengrų bajorą B. Makray, kuris nusprendė, kad Veliuona ir Žemaičiai turi priklausyti Lietuvai. Tada ordinas nesutiko. Štai kaip Vytautas kalbėjo 1413 Salynės ordino maršalui. Cituojų: "Prūsai taip pat yra buvusi mano protėvių žemė, ir aš reikalauju iki pat Osos (upės), nes tai yra mano tėvų palikimas... O kur gi yra ordino

palikimas?... — pabaigė jis su pašilpa".

Nesutarus geruokiu, Vytautas su Jogaila paskelbė ordinui karą ir 1414 m. su kariuomene nužygiavo į Mažąją Lietuvą, tačiau "dėl bado ir kariuomenėje prasidėjusių ligų turėjo atsitraukti". Šis karas vadinasi "bado karu" (208 pusl.).

Blogiausia atsitiko tada, kai byla pateko į vokiečių imperatoriaus Zigmanto rankas, kuris 1420 m. imperijos kunigaikščių suvažiavime Vroclave Žemaičius priskyrė ordinui.

Kaip į tai reaguoją lietuviai? Cituojų iš tos pačios Istorijos: "Vytautas su Jogaila sužinojo apie sprendimą, būdami Dauguse. "Jie kaip liūtai slaugė", anot vieno amžininko žodžių. Visą naktį praleido nusiminė, bet kitą rytą aštuant, Vytautas įėjo į Jogailos kambarį ir ėmė jį raminti:

— Verčiau galvokime, kaip bloga pataisyti. Ne liūdesiu, bet griežtu veiksnu švelninkime žaidą.

Netrukus pasitarė su savaisiais, Vytautas parašė imperatoriui: "... Žemaičius priteisė ne mums, o juk tai mūsų senelių ir prosenelių žemė... tai ta pati Lietuva, visur čia kalbama ta pačia lietuvių kalba... Kryžiuočiai yra atėjūnai iš svetimų Vokietijos kraštų, jie užgrobė Prūsiją... "Nei karalius, nei kuni-

ky nusikaltimus prieš žmoniją, sutarčių laužymą, konspiraciją užpulti — pavergti kitus kraštus, civilių ir įkaitų žudymą, vergų darbus davė užpelnytą atlyginimą, tuo tarpu jo bendrininkas Stalinas, kaip ir jo įpėdiniai, iki šio laiko tebetęsia tokius pat ir dar baisnesnius nusikaltimus. Dangus turėtų atsiųsti ir antrąjį "Nuernbergo Teismą", kad komunizmo pavergtos tautos atgautų laisvę ir pasaulyje išgalėtų laisvų tautų bendradarbiavimas ir sugyvenimas.

Algis Krivaitis

gaikštis nepaklausys sprendimo, bet jėga ir ginklu su Dievo pagalba atsiims tai, kas jiems priklauso" (210 pusl.).

Po to vėl Vytautas su Jogaila paskelbė ordinui karą ir užėmė didelę dalį žemių. Byla dėl Žemaitijos baigėsi ir 1422m. rugsėjo 17 d. prie Melno ežero buvo pasirašyta taika, pagal kurią kryžiuočiai turėjo visiškai išsižadėti Žemaičių ir šiaurinės Sūduvos.

Negalėjo Vytautas tuo pačiu metu atkovoti iš karto visas užgrobias žemes. Tuo metu vyko karas po karo. Vienoje Lietuvos pusėje Vytautui kovojant su vienu priešu, iš kitos pusės į Lietuvą brovėsi antras.

Reikia stebėtis tokiais asmenimis, kurie kritikuoja Vytautą vien dėlto, kad jam nepasisekė atsiimti Mažąją Lietuvą nežūrint, kad visomis jėgomis jos siekdamas kovojo, bet nei žodėlio nepripažįsta tiems, kurie šiandien dėl tų pačių žemių netik kad nenori kovoti, bet dar kursto kitus dėl jų nekovoti ir visiškai nuo Mažosios Lietuvos atsisakyti.

Ar nebūtų teisingiau, jeigu mūsų būtų nepriklausomos Lietuvos politikieriai ir veikėjai, prisiminę savo politines klaidas: kaip su drebančiom kinkom jie priėmė ultimatumą po ultimatumo; kaip be jokio pasipriešinimo priešams atidavė ne tik Klaipėdą, bet ir visą Lietuvą; kad nesugebėjo sukurti karu su Latvija ir Estija sąjunginės ginkluotos pajėgos bendram apsigynimui, kad Lietuvos kariuomenės vyriausias vadas buvo aršus komunistas, praregėjęs iš tų klaidų pasimokę, pradedant, o nesistengti savo pačių klaidas tariamomis Vytauto Didžiojo klaidomis pateisinti.

Nesvarbu kokias klaidas, mūsų akimis žūrint, Vytautas būtų padaręs, bet jis Lietuvos nepažūdė. Jis sukurė galingą ir garsią Lietuvą. Tikrai tų simtmečių istorija lietuviams davė "herojų tautos" vardą. Būti vergiškos dvasios, bailių priešams pataikūnu, nėra nei garbė, nei tautai pasididžiavimas. Tikrai tokiems ir tinka trintis Baltųjų Rūmų pasieniais maldaujant kitų užtarimo. Kodėl Vytautas Didysis, be jokių doktorato laipsnių ir aukšto mokslo diplomų, sugebėjo save patatyti į reikiamą aukštumą, kad net svetimų didžiųjų valstybių valdovai ir mokslo žmonės su pagarba prieš jį galva lenkė? Vytauto drąsus heroiskumas žavėjo net priešus... (N. Kella į penktą puslį)

PIRKITE JAV LAISVYMO BONUS

Prof. Mykolas Roemeris

M. K. LAS BIRŽSKA

PROF. MYKOLAS ROEMERIS

(1881-1945)

(Tęsinys)

Tačiau devyniasdešimt metų tuščios (be masonų) tarpas vis dėlto reikšmingai užsiskleidė: ir "Lietuvos" ložės tikru vardu - įkvėpėju buvo Mykolas Roemeris; pavadinkime jį čia Mykolu antruoju.

Mykolas pirmasis nesitenkino vien viešuoju ir legalioju veikimu ir stojo slapton Patriotų draugijon, kuri rengė Lietuvos išvadavimą iš Maskolijos jungo. Susirišusi su Lenkijos patriotų draugija, dėl kai kurių nerimtų, neatsargių anosios narių žygių nukentėjo ne tik varšuvinė, bet ir mišiskė draugija. Mykolas Roemeris buvo Maskolijon ištremtas, viešai niekur nebemimamas, bet visumenėis palikęs šviesu atminimą.

Iš tos pat šeimos Lietuva susilaukė kelių mėninkų — tapytojų, kurių vienas nupiešė ir Strazdelio atvaizdą, tesiremdamas pažinėjusį jį senų žmonių paaiškinimais; Strazdelio atvaizdą Mykolas (antrasis) dovanavo Lietuvų Mokslo Draugijai. Roemeriai yra davę ir rašytojų, kaip štai Heleną feljetonistę — Vilniaus pilsdinkinei literatūrai, vokiškos disertacijos apie baudžiavas Lietuvoje, Aug. Janulaičio sulietuvinatos autorių ir publicistą Eugenijų — jų endekinei spaudai, arba Mykolą (antrąjį) — mums šis, be abejo, bus ne tik savo proseniui prilygęs, bet ir iš viso pakilęs žymiausiuoju Roemeriu, Lietuvos istorijos veikėju.

Nemoku pasakyti apie jį kaip apie vaiką, gimnazistą, arba studentą, pažinęs jį tik 1906 m., kai jis jau buvo išėjęs Petrapiilio Aukšt. Teisės

Mokslų Mokyklą (Škola Pravovedenija) ir ją labai prisirišo prie Lietuvos ir padaręs savo sūnėnui čia įtakos; šio Roemerio vardo neve atsimenu.

Šių gražių tradicijų, įtakų ir jaunuliškų jausmų neatšverė, žionma, biurokratinė rusų aristokratiija, ruošusi Teisės Mokslų Mokyklą, nepaliestą kovojančios dėl laisvės rusų universitetų ir institutų studentijos judėjimo, bet, svetimmas savo mokyklos kryptį, Roemeris, be abejo, neliko jam abejingas, tik šiaipjau už kitus Lietuvos šviesuolius iš rusų liberalizmo ir socializmo mažiau gavo įtakos. 1904 — 1905-ųjų metų Rusų evoliucija drauge su revoliucinių Lietuvos judėjimu bene bus jį Paryžiuje užtikusi, kur jis galutinai nustatė savo politines ir visuomenines pažiūras, kaip prancūziško tipo laisvininkas ir radikalnis demokratas, atokau stovįs nuo kautskinio, ir net beršteininio vokiečių socializmo, kurį tuo laiku ypatngai buvo įtakingas Rusijoje, dar toliau nuo rusų abiejų (bolševikinio ir menševikinio) sparnų socialdemokratijos ar socialistų - revoliucionierių ir net, pats lenkas su aiškiomis simpatijomis socializmui, nesusidėjęs su ypatingai populiaria šiuo metu Polska Partja Socjalistyczna.

(Bus daugiau)

PATS SKAITYK IR KITUS PARAGINK
SKAITYTI DIENRAŠTĮ "NAUJIENOS"

ARMAGEDONAS IR PO JO - PASAULINĖ TAIKA

"Jis surinko juos į vietą, kuri hebraiškai vadinama Armagedon"
(Aprėškimo 16:16)

24. Jų prityrimai, aukojant save ir kėnciant dėl teisybės, padaro juos tinkamais karaliauti su Kristumi ateityje. Taigi, einant Dievo patvarkymu, jų dalyvavimas dieviškajame plane bus pagalingas palaiminime visų žemės giminių. Per devyniolika šimtų metų, pasaulio nepastebėti ir nepažįstami, šitie ištikimi Viešpaties pasekėjai stengdavosi sustiprinti teisingumo ir meilės tiltus, kuriais pagaliau ateis išgelbėjimas visų mirties kalinių. Šitie bus prikelti iš numirusių pirmutiniai — "pirmame prisikėlime" — gyventi ir karaliauti su Kristumi, ir paskui, Kristui vadovaujant, visa žmonija bus pabudinta iš mirties miego ir gaus progos gyventi ant žemės per amžius.

SV. RAŠTO TYRINETOJAI, 5241 So. Mozart, Chicago, IL 60632

DR. PAUL V. DARGIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community Clinics
Medicinos direktorius
1926 S. Manhattan Rd., Westchester, IL
VALANDOS: 3-9 darbo dienomis
Iš antra šėktadieni 8-3 val.
Tel.: 562-2727 arba 562-2728

TEL. — 562-3592

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBŲ AKIŲ LIGOJ
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVIŠKAI
2618 W. 71 St. Tel. 737-5145
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses"
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

Dr. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGAS
2656 WEST 63RD STREET
Valandos: antradi. 1-4 popiet,
ketvirtadi. 5-7 val. vak.
Ofiso telefonas: 776-2880,
Residencijos tel.: 448-5545

SILEIKIS, O. P.

ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezės. Med. ban-
dazai. Speciali pagalba klijoms.
Arch. Supports ir t. t.
Val. 9-4 ir 8-8. Šėktadieniai 9-1
1800 West 63rd St., Chicago, IL 60642
Tel.: PRospect 2-5234

FLORIDA

DR. C. K. BOBELIS

Prostatos, inkstų ir šlapimo
takų chirurgija.
5025 CENTRAL AVE.
St. Petersburg, Fla. 33719
Tel. (813) 321-4200

PERKRAUSTYMAI

MOVING
Leidimai — Pilna apdrauda
ZEMA KAINA
Priimam Master Charge
ir VISA kortele.
R. ŠERENAS. Tel. 925-8063

MOVING

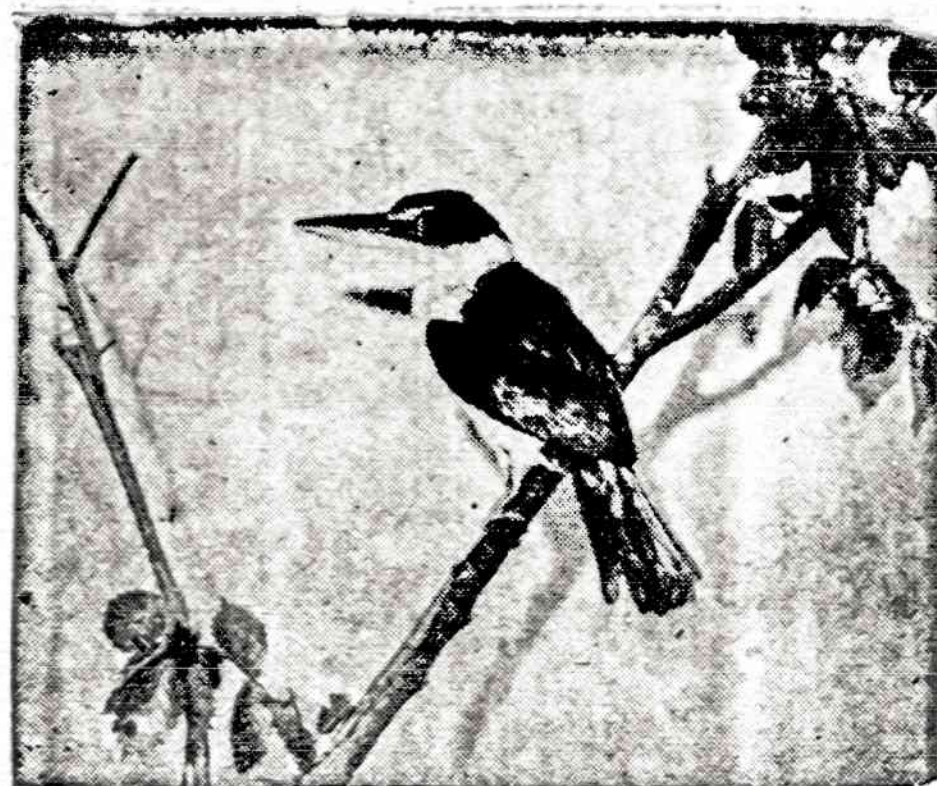
Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
Tel. 376-1882 arba 376-5996

SOPHIE BARCUS

RADIJO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A.M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmo
dieno iki penktadienio 4:00-4:30
val. popiet. Šėktadieniai ir sekma
dienais nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto
Vėdėja — Aldona Daukas
Tel.: HEmlack 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, IL 60629

WINTER OVERCOAT.

Don't Go Out Without It.
© 1988 Miller-McCoy Company, a subsidiary of
A. H. Robbins Co., Richmond, Virginia 23230

JURGIS ZABLOCKIS

Iš trijų mūsų rašytinės literatūros pradininkų, ėmusių lietuviškai rašyti dar prieš Mažvydą, — Abromo Kulviečio, Stanislovo Svetkaus Rapolionio ir Jurgio Zablockio, — tik pirmųjų dviejų biografijos yra kiek pla-

saip trukdė Klaipėdos prijungimą prie Lietuvos. Jie reikalavo, kad Lietuva atnaujintų senus unių saitus su Lenkija, o tada, gavusi Klaipėdą, sudarytų su Lenkija vieną valstybę. Klaipėdos krašto likimas sukėlė aštrius ir ilgai nusitesusių ginčų tarp tautinėje plotmėje.

1922 m. būklė buvo nepaprastai įtempta. Kai augstieji Europos reikalų tvarkytojai jau buvo linkę Klaipėdos kraštą atiduoti Lenkijai, daugelis vokiečių ėmė orientuotis į Lietuvą: jų neapykanta lenkamams buvo dar didesnė, negu lietuviams, tad prisijungę prie Lietuvos, su kuria rišo Nemunas ir visa geografinė krašto padėtis, tikėjosi geriau tvarkytis ūkiškai; be to, atsidūrę mažesnės valstybės valdžioje — lengviau išsprukti ir vėl grįžti prie Vokietijos" (913 pusl.).

Kas būtų atsikė, jei tada kas nors iš lietuvių būtų pradėjęs aiškinti, kad Klaipėda niekada nepriklausė Lietuvai ir negalima jos reikalauti?

(Pabaiga)

dino save jau Zablockiu; matyt, savo gimimo vietos pavadinimą jis iš lietuvių kalbos buvo išvertęs į lenkų ir padaręs, Vak. Europoje priimtu papročiu, savo pavardę. Zablockių tuo laikui buvo daug, bet vis tai buvę Lenkijos lenkai. Atsimenant artimus jo santykius su Kulviečiu, užsimezgusius matyt, dar prieš pradėjus jiems eiti aukštąsias studijas, jo gimtinės vietos galima būtų ieškoti ir artimiausioje Kulvos kaimynystėje — ir tikrai, visai netoli, už 10 — 12 km. nuo Jonavos, dabartinėje Kauno apskrityje, tuo laiku Kauno pavieta, dabar yra Užubalių vienkėmis. Ar ne iš ten ir bus Zablockis kilęs? Tuomet gal ir 1528 m. Lietuvos kariuomenės sąrašuose minimas Kauno pavieto bajoras "Lukas Martinovičius", kuris, savo žmonių neturėdamas, pats vienas turėjo stoti kariuomenėn (Kitovskaja Metrika I, 3, 1915, 65, 264, 290 p.), bus mūsų Jurgio tėvas. Tai gal, prieš Jurgiui pasirenkant Zablockio pavardę, jis buvo vadinas Martynaičiu? Gal iš tos pačios šeimos bus kilęs ir kitas Mažvydo bendradarbis Stanislovas Marcėnas, taigi ir Martynaitis, vėliau virstęs Maž. Lietuvos protestantų gūnigū Stanislovas Miera, mirusiu apie 1584 m.?

Pirmą kartą Zablockis minimas 1528 m. rugpjūčio 3 d., kai jis su būriu kitų Lietuvos jaunuolių įsistatė Krokuvos Akademijoje kaip "Georgius Luce de Zablocz diocesis Vilnensis". (A. Shiel, Album studiorum Universitatis Crocoviensis, II 1892, 242 p.). Kiek anksčiau, liepą 7 d., į tą pačią akademiją įrašė "Abraham Petri de Krosz dioc. Vysnensis" — tai jo prietelius Abromas Kulvietis, o tą pačią dieną kaip ir jis — "Stanislaus Georgy de Roziy dioc. Smodiensis" — neabejotinai Stanislovas Rapolionis, kurio tėvas buvo vardu Jurgis, ir ligi šiol neišaiškinti Vilniaus vyskupijos lietuvių "Mathias Johannis de Oszman, Casper Johannes de Zugoscz, Nicolaus Pauli de Dnyszyathy ir Adam Petride Drohobycz" — jei ne tas Drobočiūts, tai pastarasis galėtų būti ir Abromas Kulviečio brolis Adomas. Stodamas į akademiją, Zablockis galėjo turėti daugiausia 20 ir mažiau metų, tad buvo gimęs maždaug apie 1510 m.

(Bus daugiau)

— Antradienį aukso uncija kainavo \$515.

A. A.

AGOTAI ČEPAITIS

mirus,

sūnų Juozą, dukteris Petrę Gudaitienę, Oną Dumčienę, Eleną Tauginienę ir jų vyrus, bei artimuosius nuosirdžiai užjauname ir kartu liūdime.

K.D.S. CICERO SKYRIAUS VALDYBA

VANCE FUNERAL HOME

1424 South 50th Avenue

Cicero, ILL. 60650

Tel.: 652-5245

TRIŲ KOPLYČIŲ LAIDOJIMO SERMENINĖ

Patarėjai ir laidojimo direktoriai:

JEAN VANCE ir GEORGE SORINI

Aikštės automobiliams pastatyti

Make Your Own Family Health Information Jar

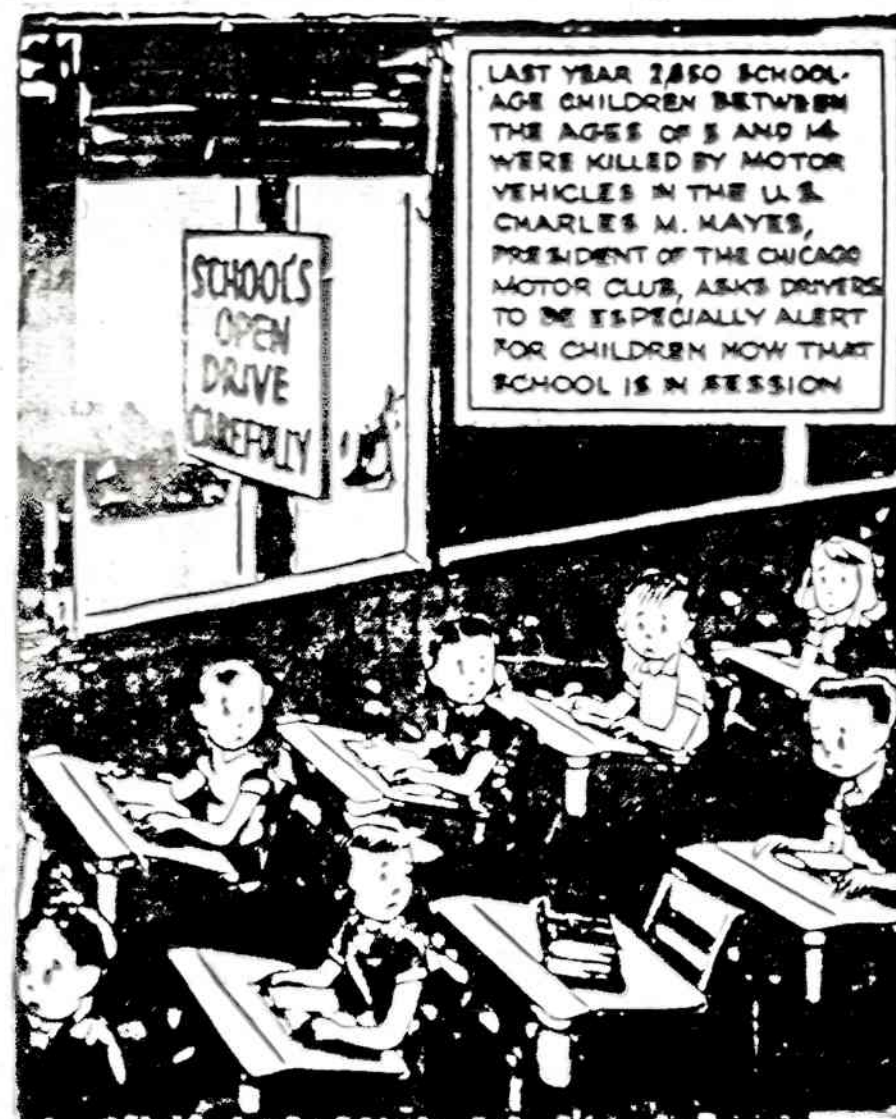
Many accidents and health emergencies occur in the home each year. And many complications can be avoided by taking preventive steps for your family's health and safety. One such step is keeping a "Family Health Information Jar."

It's important that family medical information be readily available to emergency medical personnel or whoever first arrives at the scene. A brief medical history of each family member will quickly alert rescue squads, paramedics or other individuals to handicaps, allergies or other special family health problems.

Just fill out a Family Health Information form. Place it in a medium-sized glass jar. Apply an attention-

getting label, cap the jar, and then put the jar in your refrigerator. Some of the information will be instantly readable through the jar. A second label should be placed on or near your telephone indicating that your Family Health Information Jar is in the refrigerator.

If you want to make a Family Health Information Jar, write for 2 free labels and a Family Health Information form. You will also receive a Kitchen Safety leaflet from Owens-Illinois with helpful tips on purchasing and storing foods in glass containers and information on food spoilage signs. Address: Kitchen Safety, Dept. 10, P.O. Box 361, Madison Square Station, New York, NY 10010.

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

CHARLES STASUKAITIS

VESINAMA LAIDOTUVIŲ KOPLYCIA

— GORDON FUNERAL HOME —

1729 South Halsted Street, Chicago

Tel. 226-1344

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktoriai

6845 SOUTH WESTERN AVE.

Tel. 737-8600-01

9837 SOUTH KEDZIE AVE.

Tel. 422-2000

EUDEIKIS

GAIDAS - DAIMID

SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ISTAIGA

1605-07 SO. HERMITAGE AVENUE

Tel. 927-1741 — 1742

4330-34 SO. CALIFORNIA AVENUE

Telefonas 523-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street

1410 So. 50th Ave., Cicero

Telef. 476-2345

TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS

AIKŠTĖS AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

N A R I A I:

Chicagos

Lietuvių

Laidotuvių

Direktorių

Asociacijos

AMBULANSO

PATARNAVIMAS

TURIMA

KOPLYČIAS

VISOSE MIESTO

DALYSE.

PHILLIPS - LABANAUSKAS

4307 So. LITUANICA AVE.

Tel.: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill.

Tel.: OLympic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE.

Tel.: LAFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE.

Tel.: YArds 7-138 — 1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS

(LACKAWICZ)

2424 WEST 69th STREET

REpublic 7-1213

11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4416

P. J. RIDIKAS

3354 So. HALSTED STREET

Tel. YArds 7-1911

DETROITO NAUJIENOS

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS ATKŪRIMO —
VASARIO SEŠIOLIKTOSIOS MINĖJIMAS

Minėjimas jau ne už kalnų. Jis prasidės vasario 15 d. 10:30 12:30 val. p.p. kultūriname centre, 125335 W. Nine Mile Road, se: Sv. Antano, Dievo Apvaizdos ir Sv. Petro.

Iškilmingas minėjimas įvyks val. popiet kultūriname centre, 125335 West Nine Mile Road, Southfield. Organizacijos paimdamos dalyvauja su vėliavomis, šventovę pasirenkant. Iškilmingame minėjime, kuris įvyks didžioje salėje, organizacijos taipgi dalyvauja su vėliavomis.

Invokaciją sukalbės Sv. Antano parapijos klebonas kun. Alfonsas Babonas. Pagrindinis kalbėtojas — VLIKo valdybos vicepir. inž. Liūtas Grinius; amerikietis kalbėtojas — JAV senatorius Carl Levin iš Michigano. Tikimės, kad dalyvaus ir JAV senatorius W. Riegle.

Vėliavomis įnešti į salę vadovaus Šv. Jurgio Jūrų šauliai.

Kaip ir kasmet, minėjimą ruošia Detroito Lietuvių Organizacijų Centro Valdyba ir jau per keturiasdešimt metų renka aukas Lietuvos laisvinimo kovai finansuoti ir jas persiunčia Amerikos Lietuvių Tarybai.

DLOC Valdyba informuoja ir įspėja LB rinkėjus, kad rinkti aukas prie įėjimų, koridoriuose ir salėje be DLOC sutikimo nevalia. Pernai LB rinkėjai iškarščiavo ir pradėjo minėjimo rengėjus iškoneveikti visokiems necenzūruotais žodžiais; ramybę drumsni — tai nekultūringų žmonių darbas.

Kai kas įslenka į salę pasiklausyti prakalbų ir išklausti meninės programos, nepaaukdamas nei cento. Mielai svečiai, supraskite, kad patalpų veltiniekas neduoda; už jas reikia mokėti.

Visi Detroito ir apylinkių lietuviai kviečiami gausiai dalyvauti tiek bažnyčiose, tiek ir iškilmingame minėjime.

**Detroito Vasario 16-osios
aukų rinkėjų sąrašas**

"Aukos už Laisvą ir Nepriklausomą Lietuvą" persiunčia mos Amerikos Lietuvių Tarybai (būstinė Čikagoje). Rinkliavai vadovauja Detroito Lietuvių Organizacijų Centro Valdyba. Mažoniai prašo padidintos aukos.

Seka aukų rinkėjų pavardės: Dr. A. ir B. Barauskai, St. Kaunelienė, V. Staškus, S. Simoliūnas, A. Vaitėnas, Č. ir O. Šadeikiai, B. ir O. Brizgiai, R. ir L. Macioniai, G. ir V. Vaskelaitės.

P. ir B. Čekai, K. ir S. Mėškiai, A. ir G. Norai, V. Tamčiūnas, V. ir P. Balinai, P. Pagėjus, S. ir E. Lungiai, E. Bulonienė, I. Laurinavičienė, A. Andrusaitis, B. ir G. Valiukėnai, A. ir B. Sukauskai, N. Words, J. ir M. Petrauskai, E. Garliauskienė, R. Garliauskaitė, E. Jodinskienė, J. ir J. Mikelioniai, S. Sirutienė, T. Vaitkūnaitė, J. ir L. Pečiūrai, S. Kalvėnienė, L. ir O. Seleniai, A. Matulis, D. Zebraitiene, L. Mingėlienė, J. Kinešius, P. Telvičienė, K. ir V. Gogeliai, H. Tucker, St. Hotra, A. Memėniškis.

**Detroito Kultūros klubo metinis
narių susirinkimas**

Susirinkimas įvyko sausio 30 d. Sv. Antano parapijos kavinėje. Susirinkimą pradėjo pirmininkas Antanas Musteikis, pakviesdamas Lidiją Mingėlienę pirmininkauti. Atsistojimu pagerbti klubo mirusieji.

Pracitų metų susirinkimo protokolą perskaitė sekr. Vincas Tamošiūnas; išsamų metų veiklos pranešimą padarė pirm. A. Musteikis, paminėdamas kiek ir kokius parengimus suruošė. Būvo paminėta spaudos sukaktis, keletas parody. Tarptautiniame institute mugė, antroje liepos mėn. pusėje tautybių festivalyje meno paroda ir kiti pasirodymai šiuo dirbiniais iš šiaudų ir keramiką. Tai vis menininkių ponų Antaninos Jonynienės ir Stasės Šimoliūnienės nuopelnas.

Pirmininko pranešimą papildė vicepir. Stefania Kaunelienė, pažymėdama, kad Kultūros klubas aukųo jaunimui, spaudai ir kitiems darbams remti; su lietuviškai šiaudiniu kais papuošę Istorijos muziejuje kalėdų eglutę; klubas kasmet suruošia Wayne State universitete Vasario šešioliktosios minėjimą lietuvių įrištame kambaryje.

Reikia manyti, kad ir šiais metais suruoš.

Apie kasos stovį pranešimą padarė kasininkas Juozas Augaitis, pažymėdamas, kad šiemetams kasoje yra 1,048.93 dol. Revizijos komisijos aktą perskaitė Kazimieras Sragauskas. Aktas atliko kasininko pranešimui. Pinigai laikomi banke.

Klausimų ir sumanymų neatradus, sekė Valdybos ir Revizijos komisijos rinkimai. Perringta ta pati valdyba ir vienas kitas darinktas. Dabartinės valdybos sudėtis: pirmininkas An-

Iš praeities tavo sūnūs te stiprybę semia

Tai mūsų himno žodžiai. Kiekviena laisva tauta turi savo gyvenimo papročius, savąsias tradicijas, be to, savuosius džiaugsmus ar skausmus, kurie būna atžymimi tautos istorijos

lanas Musteikis, vicepir. Stefania Kaunelienė ir Rožė Bylaitienė, sekretorius Vincas Tamošiūnas, kasininkas Juozas Augaitis, viet. kor. Lidija Mingėlienė. Revizijos komisiją sudaro: Bronius Tatarūnas, Kazimieras Sragauskas ir J. J. Svobienė.

Susirinkimas praėjo sklandžiai. Po susirinkimo buvo užkandžiai ir kavutė.

**Jaunimo choro tėvų
komitetas**

Sausio mėn. 18 dienos susirinkime išrinkta nauja valdyba: pirmininkas Kazys Gogelis, sekretorė Lionė Kizlauskienė, išrinktas Vytautas Petrusevičius, o nariais liko — O. Gilvidienė ir J. Panavas.

Nuo vasario mėn. 1 dienos A.L.B. Radijo klubo pusvalandžiui vadovauja Jonas Kriščiūnas. Visais reikalais prašome kreiptis telef. 1-459-6017. Jo adresas: 43525 Lyme Court, Canton, Mich. 48187.

Ant. Sukauskas

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

MARUJA NORKIENIENE

1508 West 69th St., Chicago, Ill. 60629 Tel. WA 4-2787

Didelis pasirinkimas geros rūšies įvairių prekių.

MAISTAS IR EUROPOS SANDĖLIŲ

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Cosmos Parcels Express Corp.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

1531 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 4-2737

V. VALANTINAS

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

yra seniausia, didžiausia ir turtingiausia lietuvių fraternalinė organizacija, lietuviams ištikimai tarnaujanti jau per 92 metus.

SLA — atlieka kultūrinius darbus, gelbėti ir kitiems, kurie turėtų darbus dirbti.

SLA — išmokėję daugiau kaip ASTUGNIS MILLIONUS dolerių apdraudę savo narius.

SLA — apdraudžia pigiausiomis kainomis. SLA nedeško pelno, nariams patarnauja tik savitais pagrindais.

Kiekvienas lietuvis ir lietuvių draugas gali susivienijime apsidrausti iki 10,000.

SLA — apdraudžia ir Taupomąją apdraudžia — Endowment Insurance, kuri ypač naudinga jaunimui, siekiančiam aukštojo mokslo ir ju gyvenimo pradžiai.

SLA — viskas apdraudžia pigia terminuota apdraudžia: už \$1,000 apdraudus sumą temoka tik \$3.00 metams.

SLA — knopų vyra visose lietuvių kolonijose. Kreipkitės į savo apylinkės SLA knopų veikėjus, jie jums mielai pagelbės į SLA įsirašyti.

Galite kreiptis ir tiesiai į SLA Centra:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA

New York, N.Y. 10001

347 W. 30th St.

Tel. (212) 543-2218

žiuosius žiedus, o jai ant nekal-
tų rankų uždėjo sunkius vergi-
jos pančius, kuriuos ji tebe-
šioja ir dabar.

Nors okupantas nuskynė jos žiedus, tačiau jis nepajėgė ir nepajėgė išrauti jos kamieno, kuris ten pridengtas partizanų kapais ir leidžia naujas atžalas. Lietuviams ryžto dėl tautos laisvės jokia audra nesulaikys.

Tautos laisvė yra brangus turtas visiems, o tuo labiau laisvės netekusiems.

Tėvynės meilė yra kilni tautinė dorybė, kuri puošia kiekvieno tautiečio širdį.

Daugelis tėvynę mylėjusių vaikų yra paaugę savo gyvybę ant Laisvės aukuro; jie žuvo gindami tėvynės laisvę.

Mes šiandien, nors neturime savo rankose tų didvyrių kardo pavergtai mūsų tėvynę vaduoti, paguosime ten ją nors savo ilgesiais, nušluostant jai vergijos asarą vieninga prieaika, kad mes ją mylime, mylėsime ir niekad nebeužmiršime.

Tėvynės meilė tebūnie mūsų gyvenimo šviesa, džiaugsmas ir laimė.

L.S.K.

TRUMPAI

— Irena Petrauskienė, Burbank, Ill., specialiu laišku atsiuntė \$15 auką: \$5 kalendoriui ir \$10 Naujienų paramai. Dėkui. Taip pat dėkui už atsiųstus elėraščius.

— Robertas J. Zapolis iš Evergreen Parko atidarė teisinio patarnavimo įstaigą 7 So. Dearborn St., tel. 424-3907.

— Antanas Zakys, Cleveland, Ohio, gavęs kalendorių, atsiuntė \$10 auką. Po \$5 įleikė evangelistas Vytautas Cibas ir Juozas Gocetas iš Čikagos pietvakarių. Dėkui.

— Dėkui Antanui Kurui iš Marquette Parko už nuolatinę paramą. Dėkui už ankstyvą prenumeratos pratesimą, gerus linkėjimus ir uė \$25 auką.

— Petras P. Markūnas, Waukegan, Ill., be raginimo pratesė prenumeratą, o savo gerus linkėjimus atlydėjo \$10 auka. Po \$2 kalendoriui atsiuntė: kun. Ansas Trakis iš Marquette Parko, Matas Klika iš šiaurinės Čikagos, Marta Masiliūnė iš Evergreen Parko, ponis Domiciėlė Sluzas, Lyons, Ill., ir Bronius Sereika, Amsterdam, N.Y. Dėkui visoms ir visiems.

— Dengiame ir taisome visų rūšių stogus. Už darbą garantuojame ir esame apdrausti. ARVYDAS KIELA, 434-9655

— Brežnevus labai nepatenkintas, kad Indijos premjerė Gandhi nenori eiti į naujus susitarimus su Sov. Sąjunga.

— Illinois valstijos aukščiausias teismas įsakė gubernatoriui J. Thompson dar kartą atidaryti seimą ir išrinkti seimo vadovybę.

REAL ESTATE

Manai, Zėmė — Pardavimui
REAL ESTATE FOR SALE

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS
JE ZEMAIS NUOSIMČIAIS MENESINIAIS ISSIMOKĖJIMAIS.

DEL VISU INFORMACIJU KREIPTIS I:

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Tel. Virginia 7-7745

BUTŲ NUOMAVIMAS

• NAMŲ PIRKIMAS • PARDAVIMAS • VALDYMAS

• NOTARIATAS • VERTIMAI

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMO AGENTŲRA

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6529 So. Kedzie Ave. — 773-2233

• LIETUVISKAS RESTORANAS su namu ir įrengimais Marquette Parko rajone. Labai geras biznis, lengvos pirkimo sąlygos.

• 2 BUTŲ MEDINIS prie 68-tos ir Maplewood. Labai tinka giminingoms šeimoms.

• MCRINIS BUNGALOW Brighton Parke, 15 metų. Reikia skubiai paroduoti. Neaukšta kaina.

SIMAITIS REALTY

Notary Public

Insurance, Income Tax

2951 West 63rd Street

Tel. 436-7878 arba 839-5568

PERSONAL

Asmenų ieško

IEŠKAU GYVENIMO DRAUGO

Norėčiau sutikti asmenį, kuris mėgsta ramų gyvenimą. Esu lietuvis, vidutinio amžiaus, išsilavinusi. Pageidaučiau taip pat vidutinio amžiaus gyvenimui draugo. Aprašydami trumpai savo gyvenimą, pridėkite ir savo nuotrauką. Rašyti:

Naujienos, Box 250
1739 S. Halsted St.
Chicago, IL 60608

Juozo Smotelio

ATSIMINIMŲ

SKIRSNELIAI

Grazi, lengvai skaityma ir įdomi 250 puslapių knyga, su krauta autoriaus troboje.

Čikagos ir apylinkės lietuviai, skirsnelių mėgėjai, prašomi atvykti ir knygą pasiimti. Kitur gyvenantieji prašomi užsisakyti paštą.

Autoriaus adresas:

7114 S. Campbell Ave.

Chicago, IL 60629

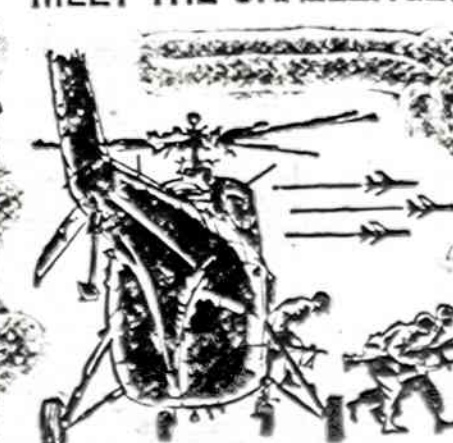
Knygos kaina — 5 doleriai.

KAIP SUDAROMI TESTAMENTAI

Tuo reikalu jums gali daug padėti teisininko PRANO ŠULO paruošta, — teisėjo Alphonse WELLS peržiūrėta, "Sūduvos" išleista knyga su legališkėmis formomis.

Knyga su formomis gauna ma Naujienų administracijoje 1739 South Halsted St., Chicago, ILL. 60608. Kaina \$3.00.

MEET THE CHALLENGE!

SERVE WITH PRIDE IN
THE NATIONAL GUARD

ELEKTROS ĮRENGIMAI
PATAISYMAI
Turli Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiestuose, greitai, garantuoti ir sažiningai.
KLAUDIUS PUMPUTIS
4514 S. Talman Ave.
Tel. 927-3559

D E M E S I O
62-80 METŲ AMŽ. VAIRUOTOJAI
Tiktai \$120 pusmečiui automobilio Liability apdraudimas pensininkams. Kreiptis:
A. LAURAITIS
4645 So. ASHLAND AVE.
Tel. 523-8775

GENERAL REMODELING
• Alumin. langai, durys, medžio apmušimai. • Stalniai darbai, cemento laiptai, porčiai, stogai ir visa kita.
FETINGS CONSTRUCTION
7152 So. Kedzie Avenue
Tel. 776-8505

DAŽYMAS IR REMODELIAVIMAS
Nėra darbo perma. Visus palmu. Iš lauko ir vidaus. Kainos labai prielankos.
GEDIMINAS BARANAUSKAS
4514 So. Talman Avenue
Tel. 523-0383

A. TVERAS
Leidrodžiai ir brangenybės
Pardavimas ir Taisymas
2646 West 69th Street
Tel. R.Epublic 7-1941

Siuntiniai į Lietuvą
ir kitus kraštus
P. NEDAS, 4059 Archer Avenue,
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

M. SIMKUS
Notary Public
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood. Tel. 254-7458
Taip pat daromi vertimai, giminių iškvietimai, pildomi pilietybės prašymai ir kitoki blankai.

HOMEOWNERS POLICY
F. Zapolis, Agent
2208 1/2 W. 95th St.
Evergreen Park, Ill.
60642 - 424-6654
Saves Time, Money and Guarantees Satisfaction

ADVOKATŲ DRAUGIJA
V. BYLAITIS ir V. BRIZGYS
2458 W. 69th St.
Darbo val.: nuo 9 ryto iki 7 vak.
Sestadienis nuo 9 iki 12-tos
arba pagal susitarimą.
Telefonuoti 778-8000

Advokatas
GINTARAS P. CEPENAS
Darbo valandos: nuo 9 val. ryto iki 6 val. vak. Sestadienis nuo 9 val. ryto iki 12 val. d. Ir pagal susitarimą.
Tel. 776-5162 arba 776-5163
2649 West 63rd Street
Chicago, Ill. 60629

They call it "The Overnight Wonder" for constipation.

Are you uncomfortable with your laxative? Then meet the little white pill they call "The Overnight Wonder." Just one pill at bedtime safely, surely stimulates your system's own natural rhythm. Overnight. So in the morning, you're back on the bright side. Comfortably! It's a good feeling.

What is "The Overnight Wonder"? Ex-Lax® Pills. That's right—pills from Ex-Lax. Look for the white box.

Use only as directed.

DR. ANTANO J. GUSENO RAŠTAI

Naujienose galima gauti nepaprastai įdomius gydytojo, visuomenės veikėjo ir rašytojo atsiminimus.

Dr. A. Gussen — MINTYS IR DARBAI, 259 psl., liečia 1905 metų įvykius, Jablonskio ir Totoraičio jaunas dienas ir susirūpinimą \$8.00

Dr. A. J. Gussen — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. Kietais viršeliais \$4.00
Minkštais viršeliais, tik \$3.00

Dr. A. J. Gussen — AUKSTA KULTŪRA — ŽIAURČS ŽMONES. Kelionės po Europą įspūdžiai. Tik \$2.00

Galima taip pat užsakyti paštą, atsiuntus čekį arba money orderį, prie nurodytos kainos pridėjant \$1 persiuntimo išlaidoms.

NAUJIENOS,

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, IL 60608